Klimatfastigheter

PUBLICERAD I OKTOBER 2026

Stöd och styrmedel för energieffektivisering och elektrifiering

Stöd, skatteavdrag och nya krav förändrar marknaden för solceller, batterier, laddning och energieffektivisering. En granskande kunskapsrapport om vad som gäller, vad som faktiskt hänt och vad som kan ändra kalkylen framöver – för småhus, BRF:er, fastighetsbolag och verksamheter.

INNEHÅLL

01	Bidragen är bara halva berättelsen	3
02	Översikt: stöd efter mottagare och ändamål	6
03	Småhus: Villaeffekten, ROT och grön teknik	7
04	BRF och flerbostadshus	10
05	Kommersiella fastigheter, lager, industri och offentlig sektor	12
06	Laddinfrastruktur – stöd och rättsliga krav	15
07	Elfordon, skatteförmåner och elektrifiering	18
08	Krav och prissignaler som ändrar investeringsviljan	20
09	Vad hände när stöden förändrades?	22
10	Lån och förmåner som inte är vanliga bidrag	26
11	Fyra räkneexempel – med och utan stöd	27
12	Åtta förändringar som kan vända kalkylen	29
13	Fördjupning: Vad kan Sverige lära av andra länders energistöd?	31
14	Källor och vidare läsning	49

GÄLLANDE • KOMMANDE • AVVECKLADE

Kunskapsrapport från Klimatfastigheter. Lägesbilden avser den 24 oktober 2026. Analys och scenarier är redaktionella bedömningar, inte utfästelser. Uppgifter kan ha ändrats och fullständighet eller fortsatt korrekthet garanteras inte.

Om aktualitet och ansvar

Denna rapport sammanställdes och publicerades i oktober 2026, med informationskontroll per 24 oktober 2026. Den är tänkt som allmän kunskapsinformation, inte som individuell juridisk, ekonomisk, skattemässig eller teknisk rådgivning. Stöd, utlysningar, budgetar, beloppsgränser, tidsfrister, behörighetsvillkor och byggkrav kan ändras eller tolkas annorlunda i enskilda fall. Klimatfastigheter eftersträvar korrekta och användbara uppgifter men garanterar inte att sammanställningen är helt korrekt, fullständig eller aktuell vid senare läsning och tar inte ansvar för beslut eller ekonomiska konsekvenser som grundas enbart på rapportens uppgifter. Berättigande till bidrag avgörs av respektive stödgivare och berörda myndigheter. Nationella stöd prioriteras; lokala och regionala program är inte uttömmande kartlagda. Uppgifter om framtida regler ska ses som prognoser eller förslag när inget annat uttryckligen framgår.

01 / ÖVERSIKT

Bidragen är bara halva berättelsen

Vi får ofta frågor om vilka stöd som går att söka och vilka avdrag som går att göra – i första hand för den egna fastigheten, men också i mer allmänna samtal om hur Sverige arbetar med energieffektivisering. Svaren är sällan enkla. Stöd öppnar och stänger, avdrag ändras och nya krav tillkommer, ofta med kort varsel.

Därför har vi samlat materialet i en rapport. Den visar vad som gäller just nu, men också vilka stöd som funnits tidigare och vilka förändringar som diskuteras framåt. För de stöd som har införts eller tagits bort redovisar vi hur marknaden och investeringarna påverkades.

Det här dokumentet ger inte ett uttömmande svar på samtliga stöd, avdrag och subventioner som finns för fastigheters gröna omställning. Din specifika situation kan öppna för fler möjligheter än de som redovisas här.

Ett genomgående tema är att ett bidrag sällan avgör en investering på egen hand. Elpris, fjärrvärmepris, ränta, nätavgifter, användning och regelverk samspelar, och när ett stöd försvinner kan kalkylen förändras trots att tekniken är densamma. Rapporten skiljer mellan beslutade regler, observerad marknadsutveckling och vår bedömning av möjliga samband.[54,61]

En stor del av rapporten är en internationell utblick. Den handlar inte om stöd som går att söka för den egna fastigheten. I stället beskriver den hur länder som Irland, Nederländerna, Norge, Tyskland och Storbritannien har utformat sina stöd och styrmedel, vilka effekter det har gett och vad Sverige kan lära av dem. Den delen riktar sig till dig som vill förstå energieffektivisering i ett större sammanhang.

Läget i korthet

- Villaeffekten öppnade 1 september 2026: 30 % av stödberättigad materialkostnad, högst 60 000 kr per småhus. Värdeår före 1990, permanentboende och inte ansluten till fjärrvärme. Åtgärder kan under villkor ha påbörjats från 17 oktober 2025.[1–2]
- Grön teknik gäller privatpersoner: 15 % för solceller, 50 % för batteri för egenproducerad el och 50 % för laddningspunkt. Högst 50 000 kr/person och år. ROT är 30 % av arbetskostnaden.[3–4]
- BRF:ers generella flerbostadshusstöd är stängt för nya ansökningar. "Ladda bilen" kan däremot ge upp till 50 % och 15 000 kr per laddpunkt för boende/medlemmar.[7,22]
- Klimatklivets höstutlysning för publik personbilsladdning 10–50 kW pågår den 19 oktober–6 november 2026. Den omfattar minst fyra laddpunkter, med möjlighet till högst 50 % stöd i geografiskt stödberättigade områden. Lagstadgade grundkrav kan inte subventioneras genom Klimatklivet.[10–13]
- Företag med genomsnittlig energianvändning över 2,78 GWh/år kan bli aktuella för Kraftlyftets nya energieffektiviseringsstöd, men den första ansökningsomgången var ännu inte öppen vid kontrollen.[23–24]
- ”60-öringen” för såld solel upphörde 1 januari 2026. Obligatoriskt införande av effektavgifter 2027 stoppades i juni 2026 – utan att avgiftsformen förbjöds.[5,28–30]
- Kravbilden växer: nya regler för laddning/cykelparkering sedan juli 2026, kompletteringar för vissa befintliga lokalbyggnader 2027 och 2033.[19–21]

En berättelse om osäkerhet – inte bara procentsatser

Läs stödkartan som en bild av läget vid publiceringen, inte som en beständig prislista. Regler för stöd till en solcellsanläggning som installeras i dag kan påverka både investeringskostnaden och intäkterna under de kommande 20 åren. De två posterna har olika risk: ett investeringsbidrag märks en gång, medan ändrade nätavgifter, skatter eller ersättning för överskottsel återkommer varje år.

Den ekonomiskt viktiga frågan är därför ofta inte ”vilket stöd är störst?” utan ”hur känslig är investeringen om ett visst stöd försvinner, en tariff ändras eller energipriset utvecklas annorlunda än förväntat?”.

Så ska statusorden läsas

STATUS I RAPPORTEN	VAD STATUS BETYDDE 24 OKTOBER 2026
ÖPPET NU	En ansökningsperiod eller ett löpande stöd var öppet vid publicering.
GÄLLER NU	En skattereduktion, skatteförmån eller regel gällde vid publicering.
BESLUTAT – EJ ÖPPET	Stödet var rättsligt beslutat men utlysningen hade ännu inte öppnat.
STÄNGT / AVVECKLAS	Nya projekt omfattades inte; äldre beslut kunde i vissa fall slutföras.
PLANERAT / UNDER UTREDNING	Ett förslag eller framtida uppdrag, inte ett fastställt erbjudande.

Källunderlag: i första hand myndigheter, regelverk, regeringsbeslut, EU-institutioner och stödgivare. Alla statusangivelser är en ögonblicksbild per 24 oktober 2026. Tidsgränser, budgetramar, geografiska villkor och låneprodukter kan ändras utan att denna rapport uppdateras.

Läsanvisning: Kapitel 2–11 beskriver svenska stöd, krav och kalkyler. Kapitel 12 analyserar möjliga förändringar. Kapitel 13 är en internationell fördjupning för den som vill förstå olika modeller och tänkbara svenska utvecklingsvägar – inte ett underlag för att räkna hem framtida bidrag.

02 / STÖDKARTA

Översikt: stöd efter mottagare och ändamål

STÖD/VERKTYG	MÅLGRUPP	LÄGE 24/10 2026	KÄRNA	REF.
Villaeffekten	Småhusägare	ÖPPET NU	Värme, FTX, klimatskal; 30 % material, högst 60 tkr	1–2
ROT	Privatpersoner	GÄLLER NU	30 % arbetskostnad, högst 50 tkr/person och år	4
Grön teknik	Privatpersoner	GÄLLER NU	15 % sol; 50 % batteri/laddpunkt; högst 50 tkr/år	3
Ladda bilen – BRF	BRF, samfällighet	ÖPPET NU	50 %, högst 15 tkr/laddpunkt för egna boende	7
Ladda bilen – företag	Fastighetsbolag/företag	ÖPPET NU	20/40/50 % beroende på storlek, eller 50 % gäster	8–9
Klimatklivet – publik laddning	Företag, BRF m.fl.	ÖPPET 19/10–6/11	Anbud, 10–50 kW, minst fyra punkter, högst 50 %	10–11
Klimatklivet – energi	Organisationer	STÄNGT – NÄSTA 2027	Fossil värme/processenergi; projektspecifik klimatnytta	11–14
Kraftlyftet effektiv energi	Stora energianvändare	BESLUTAT – EJ ÖPPET	>2,78 GWh per år, miljöstudier och investeringar	23–24
Klimatpremie lätt ellastbil	Företag/kommuner	ÖPPET NU	Upp till 30 % av merkostnaden; beställningstidpunkt påverkar villkoren	17
Ny elbilspremie	Behöriga hushåll	ÖPPET NU	46 800 kr i initial nivå + möjligt tillägg 18 000 kr	18
Laddinfrastruktur tung trafik	Åkeri, logistik m.fl.	OMGÅNG STÄNGD 6/10	Senaste utlysning högst 45 % + möjlig bonus	16
Resurseffektiv bebyggelse	Företag, offentlig/akademi	ÖPPET NU	Innovation/forskning, deadline 18 nov 2026	25
Kommunal energirådgivning	Alla segment	GÄLLER NU	Kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning	27
Flerbostadshusstödet	BRF/hyresrätter	STÄNGT	Gamla beslut kan i vissa fall slututbetalas 2027	22
Grön finansiering	Företag/offentlig/privat	MARKNADS- / LÅNEPRÖVNING	Ej bidrag; kan ge bättre eller annan finansiering	44–46

03 / PRIVATPERSONER OCH SMÅHUS

Småhus: Villaeffekten, ROT och grön teknik

Villaeffekten – statligt bidrag för äldre småhus

Status den 24 oktober 2026: ÖPPET. Bidraget för energieffektivisering i småhus kallas också ”Villaeffekten”. Det breddades och öppnade i sin nya form den 1 september 2026. Bidraget gäller vissa energieffektiviserande åtgärder och omfattar inte automatiskt alla äldre bostäder.[1–2]

- **Vilka småhus omfattas?** Ägare som stadigvarande bor i ett en- eller tvåbostadshus kan omfattas, även i parhus, radhus och kedjehus. Huset ska ha värdeår före 1990 och får inte redan vara anslutet till fjärrvärmenätet.
- **Omfattning:** 30 % av godkända materialkostnader, högst 60 000 kr per småhus. Stöd på mindre än 10 000 kr lämnas inte. Totalt kan stöd lämnas vid högst två tillfällen. Arbetskostnader omfattas inte av Villaeffektens 30-procentsberäkning.
- **Exempel på åtgärder:** vissa styrbara värmepumpar, värmepumpsberedare, vattenburen värmedistribution, FTX-ventilation, biobränsleanordningar, ny fjärrvärmeanslutning samt förbättring av klimatskärmen genom bland annat isolering, fönster, dörrar och vindtätning. Tekniska produktkrav begränsar vilka installationer som är bidragsberättigade.
- **Tidsramar enligt då gällande regler:** för installationer påbörjade 17 oktober 2025–31 augusti 2026 gäller en särskild tidsfrist till 28 februari 2027. För senare påbörjade installationer är tidsramen normalt sex månader från start, dock som längst till 1 juni 2030. Även med stödberättigad åtgärd krävs ett positivt myndighetsbeslut.
- **Budget och utbetalning:** regeringen har avsatt 300 miljoner kronor årligen till och med 2030. Utbetalningen kan infalla senare än investeringen; medelstillgång och myndighetsprövning påverkar utfallet.

Villaeffekten prioriterar äldre småhus som inte är anslutna till fjärrvärme. Där finns en tydlig energi- och fördelningspolitisk logik: kapital kan styras till hushåll och uppvärmningssystem där omställningen bedömts särskilt angelägen. Men gränsen skapar också vinnare och förlorare. En ägare till ett äldre fjärrvärmehus med dåligt klimatskal kan ha lika stort renoveringsbehov som grannen, men ändå stå utanför just detta bidrag.[1–2]

Att stödet beräknas på materialkostnaden snarare än på hela entreprenaden är en annan väsentlig detalj. Två likvärdiga projekt med olika andel arbete får inte samma stödeffekt. Bidraget kan alltså påverka val av åtgärd och kalkyl, men det säger inte ensamt vilken lösning som sänker fastighetens totala energikostnad mest över 15–20 år.

Källor: [1], [2]

När bidraget förändrar valet – men inte nödvändigtvis energibehovet

Ett äldre småhus kan samtidigt ha stora värmeförluster, ineffektiv värmeproduktion och ett svagt ekonomiskt utrymme. Med Villaeffekten kan en investering bli möjlig tidigare än annars. Men den som väljer en större värmepump utan att först minska värmebehovet riskerar att köpa en dyrare anläggning än nödvändigt. Ett stöd som gör en enskild teknik billigare får därför inte ersätta frågan om vilken kombination av isolering, styrning och värmesystem som är mest ekonomisk över tid.

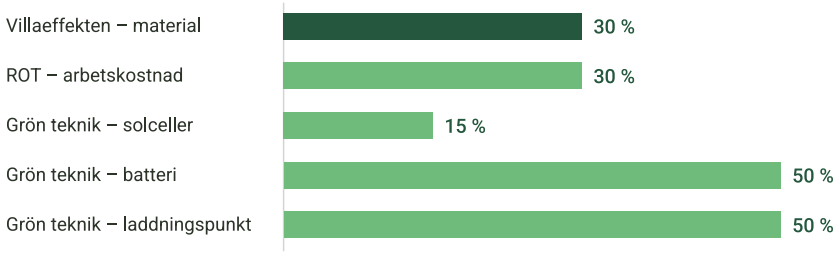
Även tillfälliga ROT-höjningar kan flytta investeringar i tiden. Det kan gynna sysselsättningen när byggkonjunkturen är svag, men beställningar som flyttas fram till en kampanjperiod kan ge en efterföljande svacka när stödnivån återgår. Utfallet bör inte förväxlas med att alla dessa projekt hade uteblivit utan avdrag.

ROT-avdraget och grön teknik – två separata system

ROT 2026: skattereduktionen uppgår till 30 % av godkänd arbetskostnad inklusive moms, högst 50 000 kr per person och år. ROT och RUT har tillsammans ett tak på 75 000 kr per person och år. Den tillfälliga höjningen till 50 % under delar av 2025 gäller inte 2026. ROT och Villaeffekten kan i vissa fall förekomma i samma projekt när de avser olika kostnadsdelar; samma kostnad får inte finansieras två gånger.[4,40]

Grön teknik 2026: 15 % skattereduktion för solcellsinstallation och 50 % för system som lagrar egenproducerad förnybar el respektive laddningspunkt till elfordon. Både arbete och material kan ingå enligt särskilda villkor, med ett tak på 50 000 kr per person och år. Skattereduktionen gäller den berättigade privatpersonen och är inte i sig en skattereduktion för bostadsrättsföreningens gemensamma investering.[3]

STÖDNIVÅER FÖR SMÅHUSÄGARE 2026

Villaeffekten: högst 60 000 kr per småhus. ROT: högst 50 000 kr per person och år. Grön teknik: högst 50 000 kr per person och år.

EXEMPEL	MÖJLIGT RELEVANT STÖD	VIKTIG AVGRÄNSNING
Bergvärme i äldre villa	Villaeffekten för material; ROT för arbete	Villaeffekten beräknas inte på hela fakturan.
Fönster i äldre villa	Villaeffekten för stödberättigat material	Arbetskostnad och materialkostnad behandlas olika.
Solceller i villa	15 % grön teknik	60-öresreduktionen för inmatad el upphörde 2026.
Batteri i villa	50 % grön teknik, under särskilda villkor	Alla batteriinstallationer är inte automatiskt berättigade.
Laddbox vid villa	50 % grön teknik	Föreningsägd laddning prövas enligt andra regler.

Källor: [3], [4], [40]

04 / KOLLEKTIVA FASTIGHETER

BRF och flerbostadshus

Energieffektiviseringsstöd som upphört – och laddning som fortfarande stöds

Det tidigare statliga energieffektiviseringsstödet för flerbostadshus är stängt för nya ansökningar. För en BRF som vill byta värmesystem, förbättra ventilationen eller isolera är skillnaden konkret: ett tidigare möjligt investeringsbidrag kan inte längre tas med som intäkt. Samtidigt fortsätter kraven och förväntningarna på byggnaders energiprestanda att utvecklas. Den kombinationen – ökande omställningsbehov men färre generella renoveringsbidrag – gör de faktiska driftbesparingarna och finansieringsvillkoren viktigare.[22,31–33]

Ladda bilen omfattar föreningsägda laddpunkter som används av boende och medlemmar. Stödet kan vara 50 % av stödberättigade kostnader, med maximalt 15 000 kr per laddpunkt. Även laddning för gäster och externa användare kan omfattas, men statsstödsregler och stödnivå kan variera beroende på användning och föreningens eventuella ekonomiska verksamhet.[7]

För en BRF blir stödkartan asymmetrisk. Laddplatser kan få investeringsstöd samtidigt som en större värme- eller ventilationsåtgärd ofta måste finansieras utan motsvarande generellt bidrag. Det behöver inte betyda att laddning ger större energibesparing eller större ekonomisk nytta; stöden finansierar olika samhällsmål. Om föreningen väljer en åtgärd enbart därför att den är subventionerad finns risk att större besparingsmöjligheter skjuts upp.

Den förbisedda frågan: vilken investering får inget stöd?

Det saknas hösten 2026 ett allmänt öppet flerbostadshusbidrag som motsvarar Villaeffektens breda fokus på enskilda småhus. En BRF kan därför behöva bära hela investeringens kostnad för isolering, ventilation eller byte från fjärrvärme till värmepump, även om den långsiktiga besparingen är betydande. Den offentliga stödlogiken prioriterar exempelvis fossil utsläppsminskning och fordonsladdning framför många av de rena energieffektiviseringsåtgärder som sänker köpt energi.

Det betyder inte att den ostödda åtgärden är olönsam. En förening i ett område med snabbt stigande fjärrvärmepriser kan få en helt annan kalkyl än en förening med låga, stabila priser. Besparingspotentialen bestäms av lokala priser, byggnadens behov, värmepumpens verkningsgrad, framtida elnätsavgifter och finansieringen – inte av förekomsten av ett nationellt bidrag.

Kärnan i Klimatfastigheters verksamhet är att hitta det mest optimala och lönsamma sättet att genomföra energieffektivisering av en fastighet, Politiska styrmedel som avdrag, subventioner eller stöd ingår i den kalkylen, men ofta kan man göra stora ekonomiska besparingar även utan dem.

Fem faktorer som påverkar helhetsekonomin i en BRF

- **Ägandet spelar roll:** föreningens gemensamma utrustning och en medlems privata installation omfattas inte automatiskt av samma stöd eller skatteregler.
- **Användningen spelar roll:** boendeparkering, gästparkering och publik laddning omfattas av olika regelverk även när laddutrustningen i sig ser likadan ut.
- **Driftsmodellen spelar roll:** investering, elabonnemang, mätning, debitering, moms, service och förvaltning påverkar livscykelkostnaden.
- **Teknikerna påverkar varandra:** ventilation, värmepumpar, solel, laddning och effektstyrning kan förändra både energibehov och nätkostnader.
- **Lagens grundkrav spelar roll:** vissa investeringar måste genomföras oberoende av stöd och deras obligatoriska delar är inte generellt stödberättigade inom Klimatklivet.

Källor: [7], [12], [13], [22]

05 / ORGANISATIONER

Kommersiella fastigheter, lager, industri och offentlig sektor

Klimatklivet – när klimatnyttan kan dokumenteras

Klimatklivet är öppet för organisationer, inte privatpersoner. Stöd riktas till fysiska investeringar som minskar växthusgasutsläpp och som inte bedöms kunna genomföras utan stödet. Exempel är byte från fossil värme/processenergi till fossilfria alternativ, spillvärmeåtervinning, vissa värmepumpar och styrsystem. Investeringen får som huvudregel inte vara påbörjad före beslut (inte heller beställd). Åtgärder som lagen redan kräver är normalt inte stödberättigade.[12–13]

Stödnivån inom Klimatklivet bestäms av projektets förutsättningar och statsstödsregler. För företag förekommer nivåer omkring 20–65 % och i vissa fall högre nivåer upp till tillämpliga tak. Den generella omgången 2026 stängde 4 september. En separat utlysning för publik laddning pågår 19 oktober–6 november 2026; nästa generella omgång är preliminärt planerad till 22 februari–5 mars 2027. Dessa datum beskriver läget vid rapportens publicering, inte ett löfte om framtida stöd.[11,14]

Kraftlyftet – nytt och potentiellt viktigt för stora energianvändare

2,78 GWh

genomsnittlig årlig energianvändning under de senaste tre åren – grundvillkoret för stödet

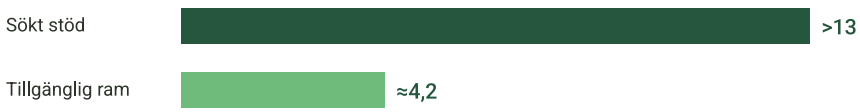
Ett nytt statligt stöd inom Kraftlyftet för mer effektiv energianvändning hos företag fick rättsligt stöd genom en förordning som trädde i kraft 1 oktober 2026. Den första utlysningen hade ännu inte öppnat den 24 oktober. Grundvillkoret är att företagets genomsnittliga årliga energianvändning under de senaste tre åren överstiger 2,78 GWh. Både miljöstudier och faktiska investeringar kan omfattas, med ytterligare villkor när utlysningen publiceras.[23–24]

För lager, logistik och industri kan detta bli ett viktigt stöd, men stödet följer inte nödvändigtvis fastighetsägaren. Ett fastighetsbolag kan äga byggnaden medan hyresgästen står för energianvändning och investeringsnytta. Den uppdelningen – att en part betalar för åtgärden och en annan får den lägre elräkningen – är ett återkommande hinder för energieffektivisering. Ett stöd som riktas till energianvändaren löser inte automatiskt den ekonomiska fördelningen i hyresavtalet.

Marknadseffekt: investeringsvilja möter flaskhalsar

Kraftlyftets första utlysning för elproduktion och lagring lockade ansökningar om stöd på drygt 13 miljarder kronor, men ramen var cirka 4,2 miljarder kronor. Konkurrensen visar att subventionen kan mobilisera stort intresse, men också att långt ifrån alla stödberoende affärsplaner kan få offentlig medfinansiering. Samtidigt är en ansökan inte ett bevis för att investeringen aldrig skulle genomföras utan stöd.[52]

KRAFTLYFTET, FÖRSTA OMGÅNGEN 2026 – MILJARDER KRONOR

Fler än 400 ansökningar kom in. Källa:[52]

För större fastigheter och verksamheter kan nätanslutning, tillstånd, effektkapacitet och hyresavtal vara minst lika avgörande som stödnivån. När en subvention är tidsbegränsad men andra led tar år att färdigställa kan en till synes attraktiv kalkyl falla på genomförandetiden.

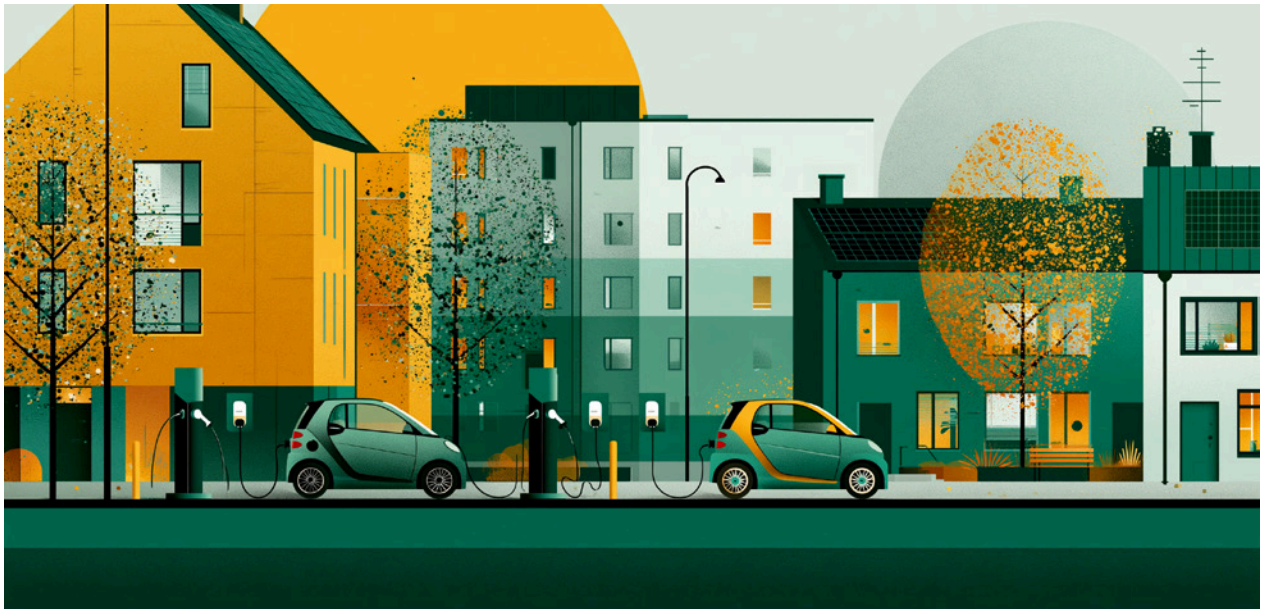
Kraftlyftet – stöd även för energiproduktion och lagring

Kraftlyftet har också ett separat spår för elproduktion och energilagring. I den första omgången 2026, som nu är stängd, kom fler än 400 ansökningar in. De avsåg drygt 13 miljarder kronor i stöd mot cirka 4,2 miljarder kronor i tillgänglig ram. En eventuell senare omgång väntas tidigast 2027 enligt tillgängliga uppgifter. Stödet avser energisystemets kapacitet och leveranssäkerhet och ska inte förväxlas med privatpersoners skattereduktion för batterier.[52]

Övriga spår

- **Forskning och innovation:** Energimyndighetens utlysning ”Effektiv energianvändning i bebyggelsen för ett hållbart energisystem” omfattar cirka 100 miljoner kronor, med sista dag 18 november 2026. Den riktar sig till kunskapsutveckling, innovation och samverkan snarare än standardrenovering av en enskild byggnad.[25]
- **Industriklivet:** kan stödja viss industriell klimatomställning/forskning enligt utlysning. Kräver helt annan innovations- och utsläppsprofil än vanlig lokalrenovering.[26]
- **Regionalfonden och Tillväxtverket:** regionala program kan bidra till energieffektiviseringsrelaterad utveckling i små och medelstora företag, ibland via näringslivs- och innovationsfrämjande aktörer. Regionala prioriteringar styr vilka projekt som kan omfattas.[47]
- **Jordbruk och trädgård:** investeringsstöd kan vara relevanta för bland annat vissa växthus-, torknings- och lageråtgärder. Stödets omfattning beror på verksamhet, region och åtgärd.[48]
- **Kommunal energi- och klimatrådgivning:** kostnadsfri och oberoende tjänst även för företag, BRF och organisationer. Direktstöd till rådgivningen betalas till kommuner – inte ut till fastighetsägaren.[27]

Källor: [11]–[14], [23]–[27], [47], [48], [52]

06 / ELEKTRIFIERING

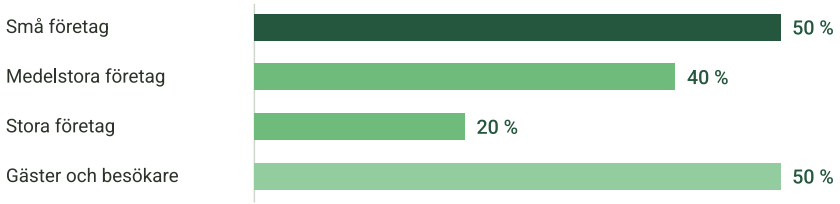
Laddinfrastruktur – stöd och rättsliga krav

Stöd för boende, verksamheter och publik laddning

SITUATION	STÖD SOM KAN VARA RELEVANT	EKONOMISK BETYDELSE
Boendeparkering i BRF	Ladda bilen – förening	50 %, högst 15 tkr/punkt; föreningen äger punkterna.
Arbetsplats / hyresgäster / besökare	Ladda bilen – företag	Företagsstorlek och användning avgör möjlig procentsats och tak.
Verkligt publik laddning 10–50 kW	Klimatklivet – anbud	Omgång 19/10–6/11, minst fyra punkter, geografiskt filter; upp till 50 %.
Tung trafik, semipublikt depåläge	Energimyndigheten	Särskilda utlysningar för tung trafik; senaste omgången stängde 6 oktober 2026.
Privat laddbox vid villa	Grön teknik	50 % av godkänt arbete och material, max 50 tkr/person och år.

Från 1 februari 2026 behandlas icke-publik laddinfrastruktur för lätta fordon inom Ladda bilen. För laddning till exempelvis anställda och hyresgäster är stödandelen 50 % för små, 40 % för medelstora och 20 % för stora företag, upp till 15 000 kr per laddpunkt. För gäster och besökare kan 50 % gälla även för större företag, enligt andra statsstödsregler. Tidpunkten då ett projekt startar kan påverka rätten till stöd.[8–9]

LADDA BILEN FÖR FÖRETAG – STÖDANDEL, UPP TILL 15 000 KR PER LADDPUNKT

Laddning för anställda och hyresgäster respektive för gäster och besökare. Källor:[8,9]

Den aktuella utlysningen 19 oktober–6 november 2026 gällde publika personbilsladdare i intervallet 10–50 kW, minst fyra laddpunkter och geografier där stöd fortfarande kunde lämnas. Stödet kunde uppgå till 50 % av godkända kostnader. Det betyder dock inte att varje parkeringsyta med fyra laddpunkter blir en lönsam laddaffär: elnätsanslutning, effektbehov, trafikflöde, nyttjandegrad, drift och betalningslösning kan väga tyngre än bidraget. Kostnader som redan följer av lagkrav är inte generellt stödberättigade.[10,13] Stödet till publik snabbladdning i de andra, högre effektkategorierna var däremot pausat under denna utlysning.[10]

Exempel: publika DC-laddare i 50 kW-klassen

Två DC-laddare som vardera verkligen kan ladda två fordon samtidigt kan i vissa utformningar ge fyra laddpunkter. Det kan uppfylla ett numeriskt minimikrav i höstens utlysning – men bidrag, efterfrågan och affär är tre skilda frågor. En publik station vid en BRF kan kräva mer effekt och kostsammare elnätsanslutning än vanlig nattladdning för boende. Samtidigt skapar en publik station en möjlig intäkt som boendeladdning normalt inte gör. Båda sidor hör hemma i en investeringskalkyl.[10,19–21]

Källor: [7], [8], [9], [10], [16], [19], [20], [21]

Laddinfrastrukturens ekonomiska paradox

Laddkrav och laddbidrag ska underlätta elektrifieringen och minska ett klassiskt hönan-och-ägget-problem: bilköpare tvekar om laddning saknas, medan fastighetsägare tvekar att investera innan bilarna finns. Men ett installationsbidrag säger inget om nyttjandegraden efter driftsättning. Särskilt publik snabbladdning kan vara ekonomiskt känslig för låg beläggning, hög anslutningseffekt och fasta driftkostnader.

AC-laddning som sker länge och långsamt i en bostadsfastighet kan ofta effektstyras mot annan förbrukning. DC-laddning för besökare bygger i stället på kort laddtid och tillräckligt hög effekt. När nättariffer och anslutningskostnader skiljer sig kan samma plats vara lämplig för den ena men inte den andra typen – även om ett statligt stöd till den senare ser generöst ut.

Laddkrav i byggnader – viktig distinktion mellan nytt och befintligt

Boverkets uppdaterade regler om hållbar mobilitet gäller från 1 juli 2026 vid nybyggnad och vissa ombyggnader, med övergångsregler för tidigare byggärenden. De gäller inte en- och tvåbostadshus, byggnader som inte använder energi för inomhusklimatet eller vissa byggnader av betydelse för säkerheten. Tabellen visar huvuddragen; exakt tillämpning beror bland annat på byggnadstyp, parkeringsplatsernas placering och ärendets karaktär.[19–21]

TIDSLINJE FÖR LADDKRAV

2025
Befintlig lokalbyggnad, fler än 20 P-platser inne eller på tomten: minst 1 laddpunkt

1 jul 2026
Nya regler om hållbar mobilitet vid nybyggnad och vissa ombyggnader

1 jan 2027
Befintlig lokalbyggnad, fler än 20 platser inne i byggnaden

1 jan 2033
Viss offentlig lokalbyggnad: förinstallerade kablar till minst hälften

BYGGNAD OCH TIDPUNKT	HUVUDKRAV	AVGRÄNSNING
Nytt flerbostadshus; fler än 3 P-platser	Minst 1 laddpunkt; förbered samtliga platser med ledningsinfrastruktur och kabel till minst hälften	Dessutom 2 cykelplatser/lägenhet.
Ny lokalbyggnad; fler än 5 P-platser	Minst 1 laddpunkt/5 platser; förbered alla och dra kabel till minst hälften	Kontor: minst 1 laddpunkt/2 P-platser.
Befintlig lokalbyggnad från 2025; fler än 20 P-platser inne eller på tomten	Minst 1 laddpunkt	Retroaktiv skyldighet även utan ombyggnad.
Befintlig lokalbyggnad från 1 jan 2027; fler än 20 platser INNE i byggnaden	Minst 1 laddpunkt/10 platser ELLER ledningsinfrastruktur till minst hälften	Tomtplatser räknas inte för det nya 2027-kravet.
Viss offentlig lokalbyggnad från 1 jan 2033; >20 platser INNE	Förinstallerade kablar till minst hälften	Utöver skyldigheterna från 2025/2027.

Befintliga bostadshus omfattas inte generellt av samma retroaktiva laddkrav som lokalbyggnader. Även för lager och industrilokaler blir det avgörande om byggnaden omfattas av definitionerna i regelverket. Från 2027 utvidgas däremot retroaktiva krav för vissa lokalbyggnader med parkeringsplatser inne i byggnaden.[20–21]

Källor: [19], [20], [21]

07 / SKATTER OCH TRANSPORT

Elfordon, skatteförmåner och elektrifiering

46 800 kr

Elbilspremien: 1 300 kr per månad i upp till 36 månader

30 %

Klimatpremie: upp till 30 % av merkostnaden för lätt ellastbil

350 000 kr

Schablonmässig reducering av nybilspriset vid förmånsvärde

Elbilspremie, klimatpremie och laddel

- **Elbilspremien:** öppnade 18 mars 2026 och gäller enligt dåvarande regler till 30 juni 2029, med reducerad premienivå för den sista perioden. Stödet är riktat till vissa hushåll i berättigade landsbygdsområden med begränsad inkomst och avser ny eller begagnad ren elbil, vid köp eller leasing. Den initiala nivån är 1 300 kr per månad i upp till 36 månader (46 800 kr totalt), med möjligt extra starttillägg på 18 000 kr för hushåll med särskilt låga inkomster.[18,50]
- **Klimatpremie för lätta ellastbilar:** företag och vissa offentliga verksamheter kan omfattas av stöd på upp till 30 % av merkostnaden jämfört med ett jämförbart fordon. Stödet gäller enligt regelverket till 30 oktober 2027 och har särskilda tidsvillkor kopplade till fordonsbeställning.[17]
- **Tung trafik:** Energimyndighetens senast annonserade utlysning för verksamhetsnära laddinfrastruktur stängde 6 oktober 2026. Stödet kunde uppgå till 45 % av godkända kostnader, med möjlighet till viss ytterligare stödnivå enligt särskilda villkor och ett övre tak på 20 miljoner kronor per projekt. En senare utlysning var inte bekräftad vid publicering.[16]
- **Skattefri laddel på arbetsplatsen:** sedan 1 juli 2026 är förmånen permanent skattefri under vissa villkor, när laddningen tillhandahålls vid arbetsplatsen. Detta är en skattelättnad för bilförmån/privat laddning, inte ett bidrag till själva laddstationen.[41]
- **Lägre bilförmån för elbilar:** för fordon som omfattas av gällande regler reduceras nybilspriset schablonmässigt med 350 000 kronor, dock som mest med hälften av bilens nybilspris, när det skattemässiga förmånsvärdet beräknas. Det påverkar bilens totala ekonomiska attraktivitet, men är inte ett investeringsstöd.[42]

Källor: [16], [17], [18], [41], [42], [50]

Efter bonusen: en långsammare privatmarknad – och senare återhämtning

Klimatbonusen fick elbilar att framstå som ekonomiskt mer tillgängliga och sänkte tröskeln för både köp och privatleasing. När nya beställningar inte längre gav rätt till bonus i november 2022 försvann en förutsägbar del av kalkylen, samtidigt som lånekostnaderna steg. SCB beskriver att privatpersonernas del av elbilsregistreringarna sjönk kraftigt under 2023–2024. Men utvecklingen under 2026 visar också att ett marknadssegment kan återhämta sig när fler bilmodeller kommer och prisskillnaderna förändras.[56–57,65]

Det har betydelse för fastigheter. Om en BRF bygger ut laddning utifrån dagens fordonsbestånd kan investeringen se svag ut i början, men bättre när fler boende skaffar elbil. Omvänt ger stöd till laddpunkter inte garanti för betalande användare. Bilmarknaden och laddinfrastrukturen behöver analyseras ihop, men är inte samma marknad.

Solel och elmarknad – skatteregler utan traditionell bidragsansökan

Den tidigare skattereduktionen om 60 öre per kilowattimme inmatad mikroproducerad el upphörde den 1 januari 2026. För ägare som säljer mycket el är detta ingen marginell teknikalitet, utan en bortfallen löpande intäkt. Egenanvänd el kan fortfarande minska kostnaden för köpt el, rörliga nätavgifter och energiskatt, medan exportintäkten styrs av elhandelsavtal, marknadspris och villkor för nätnytta. Det gör byggnadens förbrukningsprofil, anläggningens dimensionering och möjligheten att flytta elanvändning till soltimmar mer betydelsefulla.[5,43,61]

Den tidigare 60-öringen var å andra sidan inte en kostnadsfri reform ur samhällets perspektiv. Staten subventionerade inmatning också när marknadspriset var lågt, och ibland när mycket solel producerades samtidigt. Regeringen och flera remissinstanser framhöll behovet av mer marknadsmässiga prissignaler. Kritiken från bland annat branschorganisationer och hushållsföreträdare gällde i stället den snabba förändringen och att den även försämrade kalkylen för redan installerade anläggningar. Båda perspektiven behöver finnas med.[61]

Källor: [5], [43]

08 / REGLERING

Krav och prissignaler som ändrar investeringsviljan

Effektavgifter: omtag – inte förbud

Effektavgifter är ett exempel på hur ett styrmedel kan vara rationellt i teorin och problematiskt i praktiken. Tanken är att kunder som använder mycket el samtidigt ska möta kostnaden för höga belastningstoppar, så att nätet kan utnyttjas jämnare och dyr utbyggnad ibland skjutas upp. Men de modeller som infördes av vissa elnätsbolag skilde sig åt och upplevdes som svåra att förstå, förutse och påverka. Regeringen stoppade därför i mars 2026 kravet på att samtliga nätbolag skulle införa effektavgift senast 2027. Ei upphävde föreskriften i juni, men avgiftsformen förbjöds inte. Nytt förslag ska redovisas senast i april 2027.[28–30,62]

För fastighetsägaren innebär detta att värdet av en batteriinvestering kan bero på postnumret. Om nätbolaget tar ordentligt betalt för den högsta effektbelastningen kan batteri, smart laddstyrning eller värmeackumulering minska kostnaden. Där en sådan tariff saknas, eller där kunden inte kan sänka den debiteringsgrundande toppen, blir samma investering svårare att räkna hem. Skjuts ett nationellt tariffkrav upp kan också en planerad intäkt eller besparing från batteriet bli osäkrare.[28–30]

Batteriet – fyra möjliga intäkter, fyra olika risker

Batterier blir ofta attraktiva därför att flera nyttor läggs ihop i en säljkalkyl: ökad egenanvändning av solel, köp av el vid lågt pris och användning vid högt pris, minskade effekttoppar och ersättning för att leverera stödtjänster eller flexibilitet. Men varje intäkt har sin egen begränsning. Ett batteri som reserverar kapacitet för en stödtjänst kan inte alltid samtidigt användas fullt ut för lokal toppkapning eller solel.

En förenklad illustration av enbart elprisflytt: om ett batteri flyttar 5 kWh per dag mellan lågpris- och högpristimmar och den verkliga nettoskillnaden är 1 krona per kWh, blir bruttoeffekten cirka 1 825 kronor per år före laddförluster, slitage och avgifter. Det kan vara svårt att motivera ett stort batteri med endast den posten. Effekttariffer eller dokumenterat betalda flexibilitetstjänster kan förbättra kalkylen – men dessa intäkter måste gå att uppnå med den aktuella tariffen och batteriets drift.[58,64]

Statliga utredningar har pekat på att kostnaderna för stödtjänster föll tydligt från sommaren 2024 samtidigt som fler batterier etablerades. Det illustrerar risken med att räkna in ersättning från balansmarknaden som en fast intäkt under batteriets livslängd. Fler batterier kan öka konkurrensen och pressa ersättningen, samtidigt som nya flexibilitetsprodukter kan skapa andra möjligheter.[58]

EPBD, ny energiklassning och framtida krav

Den nya energiklassningen och nya energiregler från oktober 2026 förändrar även hur fastigheter kan bedömas av långivare och köpare. Klass A0 avser byggnader som uppfyller särskilda kriterier för nollutsläppsbyggnader. Men energiklass, faktiskt uppmätt energianvändning, utsläpp och ekonomisk besparing är inte identiska storheter. I vissa fall kan tekniska undantag eller alternativa krav göra att två byggnader med samma märkning har olika faktiska prestanda.[31–33,63]

Den kritiska frågan blir då inte bara vilken bokstav en byggnad får, utan vilken förbättring som faktiskt genomförts. Om bättre klassificering kan ge grönare finansiering utan en motsvarande minskning i köpt energi eller klimatutsläpp uppstår risk för en klyfta mellan finansiellt incitament och fysisk effekt. Det är ett scenario att granska, inte ett påstående om att alla A0-klassade byggnader saknar hög energiprestanda.[31–33,63]

2028

ETS2 har skjutits upp ett år, från 2027

EU:s ETS2 har skjutits från 2027 till 2028; systemet sätter ett koldioxidpris på bland annat fossila bränslen för uppvärmning och vägtrafik, via bränsleleverantörer. Det är ett kostnadsstyrmedel, inte ett stöd, men bidrar till logiken bakom den inkomstprövade elbilspremien och framtida renoveringsincitament.[34–35]

Källor: [19], [28], [29], [30], [31], [32], [33], [34], [35]

Om effektavgiften kommer tillbaka förändras kalkylen igen

Anta att ett batteri efter tillämpliga skatteavdrag kostar 60 000 kronor netto och faktiskt kan minska en debiteringsgrundande effekt med 4 kW under årets tolv månader. Vid en illustrativ effekttariff på 120 kronor per kW och månad blir besparingen 4 × 120 × 12 = 5 760 kronor per år. Enkel återbetalningstid blir då cirka 10,4 år före ränta, slitage och övriga kostnader. Om samma fastighet inte har någon relevant effektavgift blir just den besparingen noll.

Exemplet är medvetet förenklat: nätbolag kan beräkna effekttoppar enligt helt andra modeller, bara vissa månader kan omfattas och batteriet kanske inte kan kapa de timmar som faktiskt styr fakturan. Lastbalansering av elbilsladdning eller värmepumpar kan dessutom vara ett billigare sätt att nå en liknande effekt. Därför är ”vi får effektavgift” inget tillräckligt argument för ett batteriköp i sig.[28–30]

09 / EFFEKTER OCH UTVÄRDERING

Vad hände när stöden förändrades?

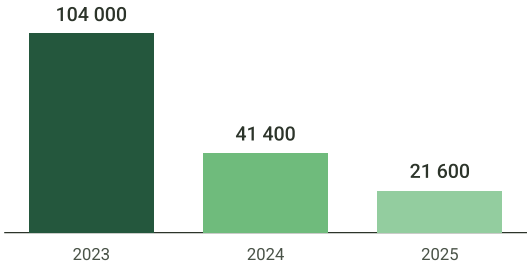
Sex politiska förändringar – och deras konsekvenser

FÖRÄNDRING	POLITISKT/SKATTEEKONOMISKT MOTIV	PÅVERKAN PÅ INVESTERINGAR OCH MARKNAD
Solcellsstöd → grön teknik 2021; 20 % → 15 % 2025	Förenkla skattestöd, senare minska subvention och öka marknadsprissättning	Stödet gjorde installation mer tillgänglig; sänkt nivå försämrar efter-skatt-kalkyl.
60-öringen upphör 2026	Minska subvention av producerad överskottsel, låt elmarknadspriset styra	Export av överskott får lägre säker ersättning; egenanvändning och dimensionering blir viktigare.
Flerbostadshusstöd stängt	Budgetavgränsning och hantering av tidigare beslut	Nya BRF-projekt kan inte räkna in bidrag; redan beviljade projekt kan slutföras.
ROT tillfälligt 50 % 2025, åter 30 % 2026	Konjunkturstimulans för byggbranschen	Sannolik tidigareläggning av arbetsbeställningar; 2026 sjunker skattefördelen.
Obligatoriska effektavgifter stoppas 2026	Modeller bedömdes otydliga/orättvist kostsamma	Prissignalen blir lokal och mindre enhetlig; ny standard ännu inte beslutad.
Klimatbonus upphör för nya beställningar 2022	Minska brett stöd när elbilar bedömdes bli mer konkurrenskraftiga	Privat elbilsmarknad bromsade 2023–2024, men räntor och leasing påverkade också. Andelen elbilar växte åter 2026.[56–57,65]

Solcellerna: från boom till tvär inbromsning

Solcellsbranschen illustrerar styrmedlens dubbla effekt. När elpriserna steg kraftigt, tekniken blev billigare och subventionerna var generösa uppstod en snabb installationsboom. När prissignaler, räntor och förväntningar sedan förändrades kunde marknaden falla lika snabbt. Det är en viktig skillnad mellan en teknik som fungerar och en installationsmarknad vars affärsvolymer är mycket konjunktur- och stödberoende.[54]

NYA NÄTANSLUTNA SOLCELLSANLÄGGNINGAR PER ÅR

Ungefärliga värden enligt Energimyndighetens statistik. Källor:[36,51]

Enligt Energimyndighetens statistik tillkom omkring 104 000 nätanslutna solcellsanläggningar 2023, 41 400 under 2024 och 21 600 under 2025. Nedgången motsvarar cirka 79 % färre nya installationer 2025 än under toppåret. Elsäkerhetsverket beskriver nedskärningar och en våg av företagskonkurser. SVT rapporterade redan i januari 2025 om varsel och företag som tvingades ställa om, medan konsumentefterfrågan sjönk. Men orsakerna måste hållas isär: fallet började redan 2024, alltså innan 60-öringen avskaffades den 1 januari 2026.[36,53–54,66]

Förändringarna 2025–2026 har ändå försämrat framtidskalkylen. Skattereduktionen för installation av solceller sänktes från 20 till 15 % i juli 2025. Från januari 2026 försvann dessutom 60 öre per kWh inmatad el. Svensk Solenergis halvårsstatistik visar att antalet nya anläggningar under januari–juni 2026 föll ytterligare 26 % jämfört med samma månader 2025, samtidigt som antalet batterier som fick avdrag för grön teknik steg med 28 %. Det kan ses som en omställning av marknaden, men statistiken bevisar inte hur stor del av varje rörelse som förklaras av de ändrade stöden.[55,61]

−26 %

nya solcellsanläggningar jan–jun 2026 jämfört med samma månader 2025

+28 %

batterier som fick avdrag för grön teknik under samma period

Den uppenbara följdfrågan är om samhället vann mer långsiktigt på tydligare prissignaler än vad det förlorade på lägre investeringstakt och branschens tvära inbromsning. Regeringens motiv var att solkraft skulle byggas mer på marknadsmässiga grunder. Branschorganisationen Svensk Solenergi avstyrkte förändringarna och förordade en gradvis avtrappning för att skydda förutsägbarheten hos hushåll som redan investerat. Den frågan går inte att avgöra med installationsstatistik ensam, men den är central för alla som planerar en investering som ska fungera i decennier.[54,61,67]

3 000 kr/år

60 öre × 5 000 kWh stödberättigad överskottsel

45 000 kr

under 15 år vid oförändrad produktion

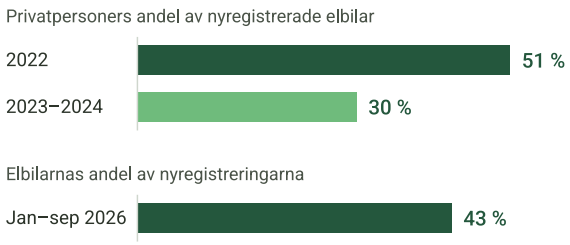
Ett konkret exempel: om en anläggning tidigare fick 60 öre i skattereduktion för 5 000 kWh stödberättigad överskottsel per år motsvarade det 3 000 kronor årligen. Vid oförändrad produktion är det 45 000 kronor under 15 år, utan hänsyn till inflation eller nuvärde. Det är inte en prognos, men visar varför en till synes liten förändring per kilowattimme kan förlänga återbetalningstiden påtagligt. Regeringens egen proposition redovisade ett genomsnitt på omkring 3 300 kronor per berört hushåll och år under tidigare år.[61]

3,3 Mt

modellberäknad additionell utsläppsminskning per år från beviljade Klimatkliv-åtgärder

Klimatklivet illustrerar en annan sorts osäkerhet: hur många av projekten skulle ha genomförts även utan bidrag? Naturvårdsverket bedömde i juli 2026 att redan beviljade åtgärder tillsammans kan ge cirka 3,3 miljoner ton additionell utsläppsminskning per år. Det är en modellberäknad effekt, inte ett lika stort uppmätt fall i Sveriges utsläppsstatistik. Riksrevisionen har tidigare pekat på brister i beräkningar och kostnadseffektivitet, medan senare utvärderingar enligt Naturvårdsverket har stärkt analysen av additionalitet. Två perspektiv behövs för en rättvis bild.[15,59–60]

ELBILSMARKNADEN EFTER KLIMATBONUSEN

Antalet nyregistrerade elbilar minskade med 16 % under 2024.

Källor: [56], [57], [65]

Elbilarnas historia påminner om solcellernas men är inte identisk. Klimatbonusen avskaffades för nya beställningar den 8 november 2022. Enligt SCB sjönk privatpersonernas andel av de nyregistrerade elbilarna från 51 % 2022 till 30 % 2023–2024; inflation, ränta, leasingkostnader och sjunkande bensinpris bidrog sannolikt tillsammans med den borttagna bonusen. Under 2024 minskade antalet nyregistrerade elbilar med 16 %. Men vid september 2026 var elbilarnas andel av nyregistreringarna åter 43 % hittills under året. Ett stödbortfall kan bromsa marknaden utan att teknikskiftet upphör permanent.[39,56–57,65]

Källor: [5], [6], [15], [22], [28]–[30], [36], [38]–[40], [49]–[52]

Fem lärdomar av stöden – och av det som händer när de försvinner

- Investeringsstöd förbättrar kassaflöde och kan flytta ett projekt över lönsamhetströskeln, särskilt vid stor initial investering. Men stöd kan också kapitaliseras i installationspriserna eller driva fram för hastiga beställningar.
- Skattereduktion på produktion/export påverkar driftintäkt varje år. Tas den bort slår effekten mot hela kvarvarande livslängden, även för redan installerade system – inte bara mot nya installationer.
- Lagkrav, exempelvis på laddning eller energiprestanda, påverkar investeringsbehovet oavsett bidrag. Samtidigt begränsar regler om statligt stöd möjligheten att subventionera åtgärder som redan måste genomföras.
- Prissignaler som effektavgifter och ETS2 kan förändra värdet av styrning och effektivisering över tid. När införande skjuts upp eller villkoren ändras blir framtida ekonomiska effekter mer osäkra.
- Gröna lån, skatteregler och finansieringens villkor kan påverka slutresultatet lika mycket som ett kontantbidrag. Ränta, moms, avskrivningar, hyresupplägg och byggnadens faktiska användning gör att utfallet skiljer sig mellan två till synes likartade investeringar.

Osäkerheten kostar – även när ett stöd finns på papper

Stora investeringar förutsätter lång framförhållning. När ett stöd införs snabbt, justeras under pågående marknadsförändring eller avskaffas utan lång utfasning kan köpare skjuta upp beslut. Installatörer och leverantörer får då svårare att planera bemanning och lager. Det kan förvärra svängningarna som stöden från början delvis var tänkta att motverka.

Samtidigt ska det offentliga inte nödvändigtvis subventionera en teknik för alltid. Fallande teknikpriser, omotiverade övervinster eller elproduktion när efterfrågan är mycket låg är legitima skäl att ompröva stöden. Den kritiska frågan gäller därför både om stödet ska finnas och hur förutsägbar vägen därifrån är.[54,61]

10 / FINANSIERING

Lån och förmåner som inte är vanliga bidrag

Gröna lån och kreditgarantier är inte bidrag. De kan ändå påverka affären genom kreditvillkor, kapitalkostnad och möjlighet att finansiera en renovering. Almi, Kommuninvest och banker som SEB erbjuder olika gröna finansieringsprodukter enligt sina villkor. En mindre ränterabatt under en lång löptid kan vara värdefull, men dess effekt beror på belåning, kreditrisk och bankens kriterier – den kan inte likställas med en viss bidragsprocent.[44–46]

Här finns också ett potentiellt målproblem: om en viss energiklass ger bättre finansiering kan det bli ekonomiskt attraktivt att uppnå själva klassificeringen. Det är inte nödvändigtvis samma sak som att maximera faktiskt sparade kilowattimmar eller reducerade utsläpp. Energideklarationen är ett viktigt jämförelseverktyg, men i en ekonomisk bedömning behöver den läsas tillsammans med mätdata, energipriser och förväntade framtida krav.[31–33,46,63]

Även kostnadsfri energi- och klimatrådgivning, ROT, grön teknik, skattefri laddel vid arbetsplatsen, förmånsbeskattning av elbilar och skatteregler för egenproducerad solel påverkar förutsättningarna för omställning. De tillfaller emellertid olika mottagare och motsvarar inte en gemensam generell ”bidragsprocent”.

Källor: [3], [4], [27], [41]–[46]

11 / EKONOMISKA EXEMPEL

Fyra räkneexempel – med och utan stöd

De följande exemplen är förenklade och utgår från antagna investeringskostnader och villkor – inte faktiska offerter eller myndighetsbeslut. De visar hur stödbeslut och regler kan vända en kalkyl. De är inte prognoser, och ingen rätt till stöd kan utläsas av dem. Nuvärdesberäkningar, ränta, skatter, energiprisernas utveckling och tekniskt slitage ingår inte fullt ut.

Exempel A – villa från 1975, värme och klimatskärm

Antagen totalkostnad är 240 000 kr: 140 000 kr material som förutsätts uppfylla Villaeffektens villkor, 80 000 kr ROT-berättigat arbete och 20 000 kr övrigt. Bidragspotentialen blir då 42 000 kr från Villaeffekten och 24 000 kr i ROT, totalt 66 000 kr. Illustrativ nettokostnad: 174 000 kr. Om huset redan är anslutet till fjärrvärme faller Villaeffekten bort i exemplet, medan ROT kan vara aktuellt.[1,4]

42 000 kr
Villaeffekten

24 000 kr
ROT

174 000 kr
Illustrativ nettokostnad av totalt 240 000 kr

Exempel B – BRF med 20 nya laddpunkter

Anta att en BRF investerar 500 000 kr i 20 laddpunkter. Om hela kostnaden är stödberättigad motsvarar 50 % 250 000 kr; takbeloppet 20 × 15 000 kr är 300 000 kr. I detta räkneexempel kan stödet därför som mest bli 250 000 kr och resterande investeringskostnad 250 000 kr, före drift och finansiering.[7]

250 000 kr
Möjligt stöd, 50 %

250 000 kr
Resterande investeringskostnad

Exempel C – publik snabbladdning i BRF-miljö

Två DC-laddare på 50 kW vardera som tekniskt kan ladda två fordon samtidigt kan ge fyra laddpunkter. Det kan uppfylla det numeriska minimikravet i höstens 2026-utlysning, men övriga villkor om publik tillgång, effekt, läge, konkurrens och tillåtna kostnader avgör om något bidrag alls kan ges. Utan beviljande bär projektet hela investeringskostnaden.[10,13]

Exempel D – lager/logistik med 3,5 GWh per år

En logistikverksamhet med 3,5 GWh energianvändning under ett enskilt år ligger över Kraftlyftets nivå på 2,78 GWh, men programmets villkor gäller ett genomsnitt över tre år och avser det företag som använder energin. Samtidigt kan laddning för anställda respektive tunga fordon höra till skilda stödordningar. Ett fastighetsbolag och dess hyresgäst kan därför få olika ekonomiska förutsättningar trots att de verkar på samma adress.[8,16,23–24]

Vilka poster förändrar slutkostnaden?

EKONOMISK POST	VARFÖR DEN PÅVERKAR RESULTATET
Investering, el och värme	Kapitalkostnad och energipriser avgör hur besparingar byggs upp över tid.
Stödets osäkerhet	En möjlig bidragsintäkt är inte likvärdig med ett beviljat beslut.
Tid mellan kostnad och utbetalning	Lång väntan kan öka kapitalbehovet och räntekostnaden.
Moms och skatt	Privatpersoner, BRF:er och företag kan få helt olika nettobelopp.
Bygg- och laddkrav	En obligatorisk investering kan påverka behovet oberoende av bidrag.
Ränta och finansiering	Små ränteförändringar ger stor effekt vid lång investeringstid.
Pris- och användningsvariation	Elpris, fjärrvärme, effekttariff och nyttjandegrad ändrar driftnettot.

12 / VAD KAN HÄNDA HÄRNÄST?

Åtta förändringar som kan vända kalkylen

Följande är scenarier, inte prognoser eller beslutade regeländringar. Deras syfte är att visa varför en kalkyl från oktober 2026 inte utan vidare kan användas fem år senare.[28–35,58,61] Den följande internationella fördjupningen visar exempel på sådana styrmedel i andra länder, men inga utländska stöd ska räknas som ett framtida svenskt finansieringslöfte.

1. Effektavgifterna får en ny modell

En tydligare och brett använd effekttariff skulle kunna stärka ekonomin för batterier, smart elbilsladdning, värmeackumulering och automatiserad styrning. Om effektkomponenten förblir låg, eller om tariffen bara träffar toppar som kunden inte kan påverka, blir nyttan betydligt mindre. Beslut om ny nationell modell var inte fattat den 24 oktober 2026; Ei:s redovisning väntades 2027.[28–30]

2. Ersättningen på balans- och flexibilitetsmarknader ändras

Högre dokumenterat betalda ersättningar kan göra batterier intressantare för kommersiella lokaler och BRF:er. Men om många batterier konkurrerar om samma marknad kan ersättningen falla. Historiska toppintäkter bör därför inte behandlas som garanterad årlig avkastning.[58]

3. Skillnaden mellan fjärrvärmepris och elpris växer

En BRF med kraftiga lokala fjärrvärmehöjningar kan få ett starkare motiv för värmepump, återvinning och effektivare klimatskal. Men högre elnätsavgifter eller vintertoppar kan samtidigt urholka vinsten. Effekten varierar med lokala tariffer och värmepumpens verkliga årsvärmefaktor.

4. Värdet av solel på dagen fortsätter förändras

Vid mer solkraft kan marknadspriset under vissa soltimmar bli lägre. Då försämras värdet av export samtidigt som solceller i byggnader med stor egen dagsförbrukning kan behålla en bättre kalkyl. Mer styrbar last, lokal lagring eller nya intäktsmodeller kan förändra förhållandet.[54,61]

5. Investeringsbidrag återinförs eller försvinner

Ett nytt stöd för energieffektivisering i flerbostadshus skulle kunna flytta fram renoveringar som i dag inte får något generellt investeringsbidrag. Om ett annat stöd minskas försvagas motsvarande kalkyl. Inget sådant nytt generellt BRF-renoveringsstöd var beslutat vid rapportens publicering.[22]

6. Laddkrav börjar gälla för fler befintliga byggnader

När nya retroaktiva skyldigheter aktiveras kan investeringar bli nödvändiga även där marknadsintäkten är svag. Samtidigt kan god framförhållning göra det billigare att samordna kanalisation, elcentral och effektstyrning med annan renovering.[19–21]

7. Koldioxidkostnader förändrar prisrelationer

När ETS2 och andra styrmedel påverkar fossila bränslen kan olje- och gasuppvärmning, transporter och vissa verksamheter få nya kostnader. Det kan göra elektrifiering mer attraktiv, men hur mycket beror på politiskt genomförande, prisnivå och kompensationsåtgärder.[34–35]

8. Gröna lån kopplas hårdare till verkligt utfall

Om banker allt mer värderar verifierad energibesparing, effekt och klimatprestanda snarare än enbart energiklass kan resultatet av renoveringar få större betydelse. Om klassificering och faktiska besparingar glider isär riskerar investeringar att styras mot märkning i stället för minskad energianvändning.[31–33,44–46,63]

Slutsats: en hållbar kalkyl måste tåla flera framtider

Ett bidrag kan vara det som får investeringen att bli av – och det kan vara samhällsekonomiskt motiverat. Men en långlivad investering som bara fungerar vid dagens högsta stöd eller dagens mest optimistiska intäktsantaganden är sårbar. För solceller bör både hög och låg egenanvändning prövas. För batterier bör effekttariff och stödtjänstintäkt räknas separat och även kunna sättas till noll. För värmepumpar och klimatskal bör både fjärrvärme, el, nätkostnad och finansiering stresstestas. För laddning bör kapacitetskostnad vägas mot realistisk nyttjandegrad och rättsliga krav.

Det redaktionella perspektivet i rapporten är därför dubbelt: offentliga stöd kan påskynda förändring som annars hade gått för långsamt, men deras konstruktion och avveckling kan också skapa osäkerhet, ryckighet och snedvridna investeringsbeslut. Den långsiktiga nyttan avgörs inte av stödbeloppet ensamt utan av vad investeringen faktiskt levererar.

13 / FÖRDJUPNING: INTERNATIONELL UTBLICK

Vad kan Sverige lära av andra länders energistöd?

En fördjupning – inte en uppmaning att vänta. Det här kapitlet är till för den som vill förstå hur framtidens svenska stöd och styrmedel skulle kunna utformas. Utländska regler gäller inte i Sverige, och att en viss lösning fungerar i ett annat land betyder inte att Sverige vill, kan eller kommer att införa den. En investering bör därför bedömas utifrån dagens svenska förutsättningar och realistiska framtidsscenarier – inte ett tänkt bidrag som kanske aldrig blir verklighet.

Sverige är långtifrån ensamt om att använda bidrag, skatteförmåner, finansiering och nya krav för att öka takten i energieffektiviseringen. Men synen på vem som ska betala, vad som ska belönas och vilken risk hushåll och fastighetsägare ska bära varierar kraftigt. Länder med likartat klimat och ekonomiska förutsättningar har valt olika vägar: Irland kombinerar generösa renoveringsstöd med en samlad genomförandetjänst. Nederländerna arbetar långsiktigt med en bred åtgärdssubvention – men kräver också att företag utför lönsamma besparingsåtgärder. Norge har ett mycket stort genomslag för värmepumpar och elbilar. Frankrike styr starkare mot omfattande renoveringar. Tyskland försöker tidigarelägga byten av fossil värme med höga, men föränderliga, bidragsnivåer.

Den mest intressanta frågan är inte vem som har högst bidrag i procent, utan vad samhället faktiskt får för pengarna. Leder stödet till åtgärder som annars inte hade blivit av? Sparas verklig energi, eller förbättras främst ett beräknat energibetyg? Vem får del av pengarna – villaägaren med kapital, bostadsföreningen med ett stort renoveringsbehov eller hushållet som annars inte ens har råd att börja?

Vad betyder ”framgång” – och vad går att jämföra?

Fyra mått behövs för att undvika glättiga jämförelser: (1) genomförande – antal åtgärder eller färdigrenoverade byggnader, (2) additionalitet – hur mycket som faktiskt beror på stödet, (3) energiprestanda – verkligt uppmätt energianvändning och effektbehov efteråt, samt (4) fördelning – vilka hushåll och fastighetstyper som nås. Antal ansökningar, beviljade projekt, installationer och uppnådda energiklasser är olika mått och ska inte likställas. Ett rikt land med små hus och mycket direktel har dessutom andra förutsättningar än ett land med tät bebyggelse och etablerad fjärrvärme.[686970]

1

Genomförande

antal åtgärder eller färdigrenoverade byggnader

2

Additionalitet

hur mycket som faktiskt beror på stödet

3

Energiprestanda

verkligt uppmätt energianvändning och effektbehov efteråt

4

Fördelning

vilka hushåll och fastighetstyper som nås

Den internationella forskningen och branschstatistiken ger trots det några användbara observationer. Enligt European Heat Pump Association hade Norge omkring 650 installerade värmepumpar per 1 000 hushåll och Finland drygt 540 enligt data publicerade 2026. För Irland är läget annorlunda: stöden bygger snabbt upp renoveringsvolymer, men den oberoende forskningen beskriver fortfarande ett stort gap till 2030-målen. De båda resultaten säger något viktigt: framgång i nyförsäljning, omställning av värmesystem och djup energirenovering är tre olika saker.[6869]

INSTALLERADE VÄRMEPUMPAR PER 1 000 HUSHÅLL

Data publicerade 2026. Källa:[68]

Översikt: olika verktyg – olika styrkor

LAND/OMRÅDE	BÄRANDE GREPP (OKT 2026)	VERIFIERAT UTFALL ELLER TYDLIG BEGRÄNSNING
1 Irland	Stöd för både enstaka och djupa åtgärder, One Stop Shops, förmånliga lån och fullt finansierade renoveringar för utsatta.	Över 58 000 stödassisterade hemåtgärder 2025; forskare bedömer att djuprenovering och värmepumpar ändå ligger efter målen.
2 Nederländerna	ISDE för isolering och värmepumpar, fleråtgärdsbonus, finansiering och krav på lönsamma företagsåtgärder.	760 000 stödåtgärder 2019–2023; en utvärdering finner någon form av additionalitet för 63 %.
3 Norge	Enova-stöd till hushåll och bostadssammanslutningar; starka skatte- och prisincitament för elbilar.	Värmepumpar i en stor del av bostadsbeståndet; 95,9 % av nyregistrerade personbilar 2025 var helelektriska.
4 Finland	Avslutat värmebytesstöd för småhus; nytt, prestationsinriktat energistöd till bostadsbolag 2026–2027.	Nästan 35 000 hushåll fick äldre värmebytesstöd; bostadsbolag kan nu få högst 4 000 euro per bostad och högst 50 % av godkänd kostnad.
5 Danmark	Riktat värmepumpsbidrag och separat stöd för klimatskal, fönster och ventilation.	Över 7 300 värmepumpsbeslut 2025; ansökningsomgångar kan ändå tömmas och stängas.
6 Tyskland	Kombination av grundstöd, inkomst- och utbytesbonus; lån kopplas till bidrag.	Värmepumpar nådde cirka hälften av marknaden för nyförsålda värmegeneratorer 2025; villkoren ändrades i juli 2026.
LAND/OMRÅDE	BÄRANDE GREPP (OKT 2026)	VERIFIERAT UTFALL ELLER TYDLIG BEGRÄNSNING
7 Frankrike	Omfattande stöd för djup renovering och flerbostadshus, obligatoriskt professionellt stöd i större projekt.	Cirka 120 300 omfattande energirenoveringsprojekt finansierades 2025; högt tryck har också medfört bedrägeriproblem och avbrott.
8 Italien	Tidigare skattereduktion på 110 % för renoveringar med möjlig överlåtelse; kraftig tillbakagång efter stora statsfinansiella kostnader.	Kraftigt ökad byggaktivitet, men forskning finner att mer än en fjärdedel av subventionsutgiften gällde projekt som skulle ha gjorts ändå.
9 Storbritannien	Fast bidrag till värmepumpar, separat heltäckande stöd till utsatta hushåll och sociala hyresfastigheter.	96 611 bidragskuponger inlösta till och med september 2026 – men hushåll utan eget kapital har andra hinder.
10 Kanada	Tidigare bidrag/lån, nya inkomstgraderade värmepumpsrabatter och stöd för flerbostadshus under utveckling.	286 778 värmepumpar installerades med federalt stöd till mars 2026; nytt rabattprogram är ännu inte ett uppmätt utfall.
11 USA	Stora skatteavdrag för bostäder, laddning och kommersiella byggnader – följt av tidigarelagda slutdatum.	Tydligt exempel på hur ekonomiska incitament kan försvinna snabbare än byggnaders och företags investeringscykler.

Observera: översikten ställer olika tidsperioder och måttenheter bredvid varandra för att visa systemens karaktär – inte för att rangordna ländernas resultat. Källor och definitioner finns under respektive land.

1 / IRLAND

Irland: bidraget köper inte bara en värmepump – utan en färdig renovering

Irland är särskilt intressant för äldre småhus. Staten har byggt ett system där stöden omfattar isolering, fönster och dörrar, solceller, värmepumpar och mer omfattande renovering. Programmet National Residential Retrofit Plan 2026 utvecklade möjligheten till stegvisa åtgärder: hushåll kan renovera delar i takt med sin ekonomi eller välja ett större projekt. För en typisk omfattande renovering har stöden i programmet tidigare utformats för att kunna täcka upp till omkring hälften av kostnaden. Från oktober 2026 finns dessutom ett extra stöd på 2 000 euro för berättigade hushåll som skrotar en äldre fossil värmeanläggning i samband med värmepumpsinstallation. Det är en signal om vilket beslut politiken vill tidigarelägga: byte av hela värmesystemet snarare än fler isoleringsåtgärder som skjuts på framtiden.[7172]

Genom SEAI:s One Stop Shops kan fastighetsägare få energibedömning, planering, entreprenörssamordning och uppföljande energiklassning inom ett sammanhängande upplägg. Det är en annan tanke än ett bidrag som lämnar fastighetsägaren ensam med fem offerter och osäkert projektansvar. År 2025 färdigställdes över 58 000 stödassisterade energiåtgärder i bostäder. Över 8 000 bostäder med risk för energifattigdom uppgraderades kostnadsfritt. De offentliga stöden ökade och 2026 års bostadsbudget sattes till 640 miljoner euro med ett mål på 73 000 åtgärder.[7071]

58 000

stödassisterade energiåtgärder i bostäder 2025

8 000

bostäder med risk för energifattigdom uppgraderade kostnadsfritt

640 M€

bostadsbudget 2026, med mål om 73 000 åtgärder

Samma helhetsidé ligger bakom Klimatfastigheters arbetssätt i Sverige. I stället för att sälja en enskild värmepump, solcellsanläggning eller isoleringsåtgärd utgår modellen från fastighetens samlade behov: analys och åtgärdsplan, ekonomi och finansiering, val av utförare, samordning av genomförandet och uppföljning. Den stora poängen med en one-stop-shop är att den minskar både det tekniska och det organisatoriska avståndet mellan ett lönsamt förslag och en färdig investering. Att Irland gjort just den sammanhållna genomförandemodellen till en bärande del av sitt nationella renoveringsprogram är därför ett intressant internationellt exempel på värdet av den arbetsmetod som Klimatfastigheter erbjuder svenska fastighetsägare. Den irländska modellen ingår i ett särskilt statligt registrerings- och stödsystem; Klimatfastigheter tillämpar principen under svenska förutsättningar.[107]

I fallet Irland är dock en åtgärd inte alltid en komplett renovering; en del av statistiken gäller en enskild installation. I mars 2026 konstaterade det irländska forskningsinstitutet ESRI att landet låg väsentligt efter sina mål för 2030. Till och med 2024 hade bara omkring 57 900 bostäder nått måttet för djup renovering, jämfört med målet 500 000, och bara cirka 14 200 värmepumpar hade installerats i befintliga bostäder jämfört med målet 400 000. Att stöden används är alltså inte samma sak som att omställningen går fort nog.[69]

IRLAND: UTFALL TILL OCH MED 2024 MOT MÅLEN FÖR 2030

Djuprenoverade bostäder **57 900** av 500 000

≈ 12 % av målet

Värmepumpar i befintliga bostäder **14 200** av 400 000

≈ 4 % av målet

Källa: ESRI[69]

Finansieringen förklarar en del av modellen. Det finns ett låneprogram för hushållens energirenoveringar med lån mellan 5 000 och 75 000 euro, upp till tio års löptid och ränta från 2,99 procent beroende på långivare. Lånet ska knytas till en stödd renovering och en beräknad energieffektivisering om minst 20 procent. Konstruktionen angriper ett ofta underskattat hinder: även en investering med rimlig återbetalningstid kan vara omöjlig för den som saknar kapital.[73]

> Irlands tydligaste lärdom är inte bidragsnivån utan kombinationen av pengar, finansiering och en aktör som får projektet gjort.

Källor: [69]–[74]

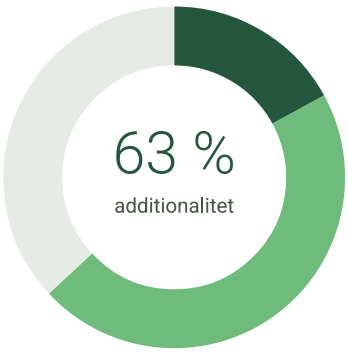
2 / NEDERLÄNDERNA

Nederländerna: ett av få länder som faktiskt mätt vad bidraget orsakat

Nederländernas Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing – ISDE – har en ovanligt bred och relativt långsiktig konstruktion. Den stöder bland annat värmepumpar, isolering, fönster, solvärme och värmenätsanslutningar. En fastighetsägare som kombinerar två kvalificerade åtgärder inom rätt tidsram kan få dubblerat isoleringsstöd jämfört med en enda isoleringsåtgärd. I oktober 2026 anger myndigheten RVO en budget på 500 miljoner euro för året och att programmet ska fortsätta till 2031. Under 2025 inkom 215 454 ansökningar om sammanlagt 323 104 installationer eller åtgärder. Det är ansökningar, inte nödvändigtvis slutförda renoveringar.[7576]

Mer intressant än volymen är utvärderingen. En nederländsk granskning av åren 2019–2023 beräknade att ISDE var kopplat till omkring 760 000 genomförda åtgärder och en beräknad koldioxidminskning på cirka 663 000 ton. I 63 procent av fallen fanns någon form av additionalitet: 17 procent bedömdes inte ha blivit gjorda alls utan stödet och 46 procent hade genomförts senare, annorlunda eller i mindre omfattning. För 37 procent bedömdes samma beslut ha tagits ändå. En sådan redovisning visar också bidragets kostnad: offentliga pengar går i vissa fall till åtgärder som inte behövde subventioneras. Beräkningarna bygger delvis på enkäter och valexperiment och är inte fullständigt verifierade uppmätta energibesparingar.[77]

ISDE 2019–2023: VAD HADE HÄNT UTAN STÖDET?

- 17 % hade inte blivit gjorda alls
- 46 % hade genomförts senare, annorlunda eller i mindre omfattning
- 37 % samma beslut hade tagits ändå

Källa:[77]

Det finns dessutom ett system som Sverige inte har i samma form: företag och institutioner med tillräckligt hög energianvändning måste genomföra identifierade energibesparings- och koldioxidminskande åtgärder med högst fem års återbetalningstid. Tröskeln är normalt en årlig förbrukning på minst 50 000 kWh el eller 25 000 kubikmeter naturgasekvivalenter för relevanta verksamheter. Här betraktas företagets kortsiktigt lönsamma energisparande inte som ett frivilligt CSR-projekt, utan som en skyldighet. Det ger ett helt annat tryck på lager, verkstäder och kommersiella lokaler än enbart bidrag.[78]

En motbild är värmepumpsmarknaden. Branschdata pekar på att nederländsk försäljning föll med 27 procent 2024 – efter osäkerhet om krav, subventioner och ekonomiska förutsättningar. Landet avvecklar dessutom nettodebitering av solel, salderingsregeling, från 1 januari 2027. Att den privata kalkylen kan förändras när export ersätts annorlunda gör Nederländerna till en närmast direkt parallell till Sveriges borttagna 60-öring: även en långvarig tekniksubvention skapar inlåsningar när den blir en självklar del av kalkylen.[79][80]

Lärdomen för Sverige är tvådelad: kombinera stöd till hela åtgärdspaket och följ upp verklig additionalitet; bygg inte samtidigt upp affärsmodeller som förutsätter att oförändrad skattesubvention är en permanent intäkt. Nederländernas utvärdering ger också ett mer kritiskt mått på effekt än hur stor budget en regering säger sig ha avsatt.

Källor: [75]–[80]

3 / NORGE

Norden: klimat och marknadspriser betyder ibland mer än själva bidragen

Norge, Finland och Sverige har under lång tid haft hög värmepumpsanvändning i europeisk jämförelse. Enligt branschstatistiken hade mer än hälften av hushållen i dessa länder värmepump 2026. Det beror inte på att man de senaste åren haft identiska stöd eller att alla installationer kan förklaras med bidrag. Tekniken har kunnat ersätta dyr direktverkande el eller oljeuppvärmning, den fungerar i nordiskt klimat och det finns etablerade installatörsmarknader.

Norge ger genom Enova stöd till ett antal energieffektiviserande småhusåtgärder; programmet breddades hösten 2025 till 15 åtgärdstyper. För bostadsrättsliknande sammanslutningar, borettslag och sameier, anger Enova i oktober 2026 möjlighet till högst 25 procent av godkända kostnader och ett tak på 10 miljoner norska kronor per projekt för bredare energiförbättringar. Det betyder att åtgärder på byggnadsnivå – klimatskal, ventilation, värmeåtervinning eller lokal energiproduktion – kan få ett eget stödspår. Den svenska BRF:en har för närvarande ingen lika generell motsvarighet.[81][82]

95,9 %

av nyregistrerade personbilar i Norge 2025 var helelektriska

Norges elektrifierade bilmarknad är en separat framgång med tydlig fastighetsekonomisk följd. Under 2025 var 95,9 procent av nyregistrerade personbilar helelektriska. Den utvecklingen hänger samman med ett långvarigt paket av skatteskillnader, vägtullar, förmåner och laddutbyggnad – inte bara en enstaka inköpsbonus. När elbilen blir normalvalet förändras efterfrågan på parkeringsplatsernas elkapacitet, lastbalansering och elbilsladdning. Det som i en svensk BRF kan te sig som en osäker sidoaffär har i Norge redan blivit en del av fastighetens grundfunktion.[83]

4 / FINLAND

Finland: ett direkt BRF-stöd – och slutet för ett framgångsrikt småhusprogram

Finland ligger nära Sverige i byggnadsklimat men har gjort andra val i stödkonstruktionen. Från 2020 fick småhusägare 4 000 euro för att ersätta olje- eller gasvärme med bland annat bergvärme, luft–vattenvärmepump eller fjärrvärme, respektive 2 500 euro för vissa andra icke-fossila lösningar. Systemet bidrog till en tydlig omställning: när myndigheten aviserade avslut den 25 maj 2026 hade nästan 35 000 hushåll beviljats mer än 136 miljoner euro. Det är observerade stödvolymer, inte ett bevis för att alla 35 000 skulle ha behållit oljepannan utan stödet.[103]

35 000

hushåll beviljades det äldre värmebytesstödet

136 M€

beviljat till småhusägare

4 000 €

högst per bostad i det nya stödet till bostadsbolag

Samtidigt har Finland under hösten 2026 öppnat ett nytt stöd för bostadsaktiebolag, som i funktion påminner om svenska bostadsrättsföreningar, och vissa statligt finansierade hyres- och bostadsrättshus. Stödet uppgår till högst 4 000 euro per bostad och högst hälften av godkända kostnader. Åtgärderna måste förbättra byggnadens energiprestanda minst tio procent mer än det lagstadgade minimikravet. Till skillnad från ett generellt ROT-avdrag riktas pengarna alltså mot en mätbar förbättring på byggnadsnivå. Anslaget har begränsningar och det är ännu för tidigt att utvärdera faktiskt utfall.[104][105]

Finland illustrerar två möjliga vägar för Sverige. Ett tydligt teknikbytesstöd kan skynda på utfasning av olja, men nyansökningarna upphörde trots kvarvarande omställningsbehov. Ett riktat stöd på föreningsnivå kan nå större fastighetsåtgärder som de svenska villaavdragen inte täcker. Ett anslag och en energieffektivitetsgräns garanterar dock inte i sig att den verkliga energibesparingen blir lika stor som den beräknade.

Källor: [103]–[105]

5 / DANMARK

Danmark: ett enkelt värmepumpsbidrag – men med begränsade ansökningsomgångar

27 000 DKK

fast bidrag per värmepump från februari 2026

7 300

villaägare fick beslut om stöd 2025

4 300

hushåll räckte den ursprungliga 2026-budgeten till

Danmark driver en smalare, tydlig konverteringsstrategi. Varmepumpepuljen gav från februari 2026 ett fast bidrag på 27 000 danska kronor för luft–vatten- och markvärmepumpar i kvalificerade bostäder som går från bland annat olja eller gas. Myndigheten redovisade att över 7 300 villaägare fått beslut om stöd 2025, medan den ursprungliga 2026-budgeten räckte till drygt 4 300 hushåll. Puljen fick stängas i maj när pengarna var uppbundna och öppnades åter efter ytterligare finansiering. Parallellt finns Energirenoveringspuljen för isolering, fönster, ventilation och vissa andra åtgärder och även vissa bostadssammanslutningar.[848586]

Det danska exemplet visar en konflikt mellan enkelhet och stabilitet. Ett fast belopp är lätt att förstå och stoppar direkt in en post i villaägarens kalkyl. Men begränsade ansökningsomgångar kan skapa väntan, ryckighet och en rusning före stängning. Det är ett annat problem än det som uppstår om ett stöd avvecklas för gott; båda kan göra installatörsmarknaden svår att planera för.

Källor: [68], [81]–[86]

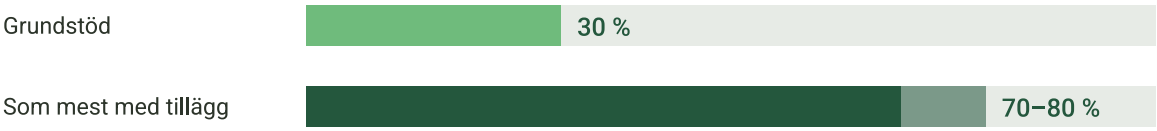
6 / TYSKLAND

Tyskland: kraftiga incitament, men reglernas förändring är en del av risken

Tysklands federala stöd till energieffektiva byggnader, BEG, har kombinerat bidrag till uppvärmningssystem med särskilda tillägg för vissa hushåll, tidigt utbyte av fossila system och förmånliga kompletteringslån. Efter en omarbetning den 21 juli 2026 anger KfW 30 procent i grundstöd för vissa klimatvänliga värmesystem och, beroende på hushåll och tillägg, som mest 70–80 procent av stödberättigade kostnader. Beloppstak och bonusar har samtidigt justerats och vissa tillägg börjar trappas ned 2027. Det är alltså inte korrekt att beskriva en enda tysk ”80-procentig subvention” som generell.[87]

BEG EFTER 21 JULI 2026 – ANDEL AV STÖDBERÄTTIGADE KOSTNADER

Beroende på hushåll och tillägg. Källa:[87]

Värmepumpar stod för omkring hälften av den tyska marknaden för sålda uppvärmningsgeneratorer 2025 enligt European Heat Pump Association. Branschorganisationen kopplar bland annat utvecklingen till ökad förutsägbarhet kring stöden och energisäkerhet, men det räcker inte som bevis för att bidragen ensamma skapade uppgången. Under samma period påverkade gaspriser, byggmarknad och politiska konflikter efterfrågan.[68]

Tysklands erfarenhet illustrerar bidragens dubbla natur: höga stöd kan få svåra investeringar att genomföras tidigare, men när hushåll väntar på nästa regeländring skjuts beställningar upp. Om skillnaden mellan att handla i år eller nästa blir tiotusentals kronor kan nyhetsflödet om kommande justeringar få nästan lika stor betydelse som själva tekniken.[87]

Källor: [68], [87]

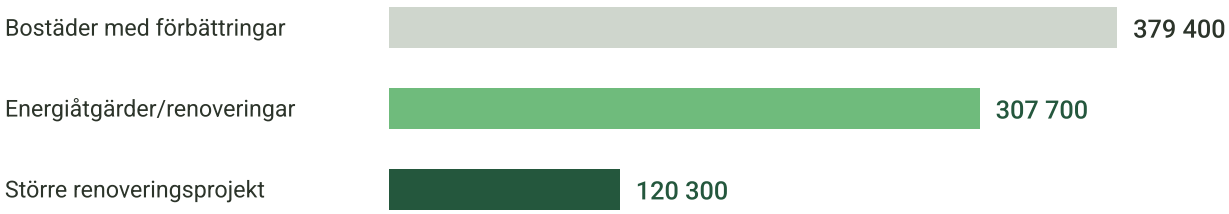
7 / FRANKRIKE

Frankrike: stöd till djupa renoveringar – men också ett stresstest av systemet

Frankrikes MaPrimeRénov' och det omgivande systemet för rådgivning har i högre grad än de svenska villaavdragen försökt premiera renoveringar som lyfter hela byggnadens energiprestanda. För större projekt finns särskilda vägar för flerbostadshus och professionellt stöd i planeringen. Enligt myndigheten Anah finansierades under 2025 cirka 307 700 energiåtgärder/energirenoveringar, varav omkring 120 300 större renoveringsprojekt. Totalt finansierades förbättringar i omkring 379 400 bostäder när också andra typer av bostadsåtgärder räknas med. Att skilja på totalantalet och energirenoveringarna är nödvändigt för en rättvisande bild.[88]

ANAH 2025 – OLIKA MÅTT PÅ SAMMA ÅR

Källa:[88]

Men kapaciteten har satts på prov. Myndigheten har beskrivit kraftigt ökande handläggningstider, risk för förbrukade budgetmedel, prisuppgångar och organiserade bedrägerier. Under 2025 justerades och avbröts delar av flödet tillfälligt för kontroll och omarbetning. Den avgörande lärdomen är därför inte bara att större projekt kan få större stöd: ett system som gör renoveringar ekonomiskt möjliga måste också tåla stor efterfrågan utan att tilliten raseras eller priser pressas upp av subventionerna.[89]

Frankrikes inriktning är särskilt intressant för BRF:er. En förening kan ofta uppnå bättre lönsamhet i en kombination av ventilation, klimatskal, värmesystem och styrning än om varje insats granskas var för sig. Samtidigt blir stödmodeller för hela byggnaden svårare att utforma: nyttan beror på startläge, genomförandekvalitet och faktiskt utfall, inte bara materialfakturan.

Källor: [88], [89]

8 / ITALIEN

Italien: när en subvention överstiger kostnaden – och marknaden överhettas

Italiens historiska Superbonus 110% infördes 2020 för att ge fart åt byggandet efter pandemin och förbättra energiprestanda och jordbävningssäkerhet i bostäder. Möjligheten till skattereduktion upp till 110 procent av utgiften och, under en period, möjligheten att sälja skattelättnaden eller få fakturarabatt, gjorde omfattande renoveringar möjliga även för ägare som inte hade kapital att ligga ute med. Byggbranschen fick ett mycket kraftigt uppsving – men en subvention som täcker mer än hela köpeskillingen minskar också beställarens incitament att hålla nere entreprenadpriset.[101][102]

En forskningsartikel publicerad i Fiscal Studies i maj 2026 bedömer att mer än en fjärdedel av den offentliga utgiften i de studerade programmen avsåg projekt som hade genomförts även utan stödet. Forskarna uppskattar att programmen förklarar hela uppgången i byggsektorns förädlingsvärde 2019–2023, men en finanspolitisk multiplikator något under ett. IMF redovisade en total upplupen kostnad för de aktuella bostadsskattekrediterna på omkring 220 miljarder euro redan första kvartalet 2024, jämfört med en ursprunglig uppskattning på 33 miljarder. Omkring fyra procent av bostäderna hade då omfattats, med ett stöd som enligt IMF oproportionerligt gynnat ägare till småhus och förmögna hushåll. Det är alltså möjligt att ett stöd både utlöser mängder av verkliga renoveringar och har låg träffsäkerhet per skattekrona.[101][102]

BOSTADSSKATTEKREDITER – MILJARDER EURO

Källa: IMF[101]

Programmet har därefter begränsats och den tidigare 110-procentsmodellen är inte ett generellt stöd till nya projekt i oktober 2026. För Sverige är kontrasten viktig: ett alltför lågt bidrag kan ge liten additionalitet eftersom projektet aldrig kommer i gång, men ett närmast kostnadsfritt projekt kan i stället driva fram höga priser, svag kostnadskontroll, missbruk och en svår budgetsmäll. Att bara mäta antalet renoverade byggnader hade missat halva Italiens erfarenhet.[101][102]

Källor: [101], [102]

9 / STORBRITANNIEN

Storbritannien: tydlig värmepumpsrabatt – och separata spår för dem utan kapital

7 500 £

bidrag för många kvalificerade värmepumpsinstallationer

9 000 £

tidsbegränsat för vissa bostäder utanför gasnätet

96 611

inlösta stödbevis t.o.m. september 2026

Boiler Upgrade Scheme (England och Wales) använder ett enkelt värmepumpsbidrag på 7 500 pund för många kvalificerade installationer. Från 21 juli 2026 till 31 mars 2027 kan vissa bostäder utanför gasnätet få 9 000 pund vid byte av olje- eller gasolvärme till kvalificerad värmepump – en tidsbegränsad höjning som flyttar kalkylen särskilt för hushåll utan gasanslutning.[106] Ofgem redovisade 96 611 inlösta stödbevis och ungefär 687 miljoner pund i utbetalda bidrag från starten 2022 till slutet av september 2026. En separat årsrapport för perioden april 2025–mars 2026 redovisar 31 104 installerade system med stöd; motsvarande siffra sedan programstarten var då drygt 80 000. Den kontinuerliga redovisningen är ett styrketecken eftersom beställningar och installationer inte blandas ihop.[9091]

För låginkomsthushåll och bostäder med energiklass D–G arbetar England samtidigt med Warm Homes: Local Grant. Kommunen kan samordna och finansiera isolering, solceller, värmepumpar och styrning för berättigade hushåll, medan ägare till uthyrda fastigheter i vissa fall förväntas bidra. Det är två separata logiker: ett generellt teknikstöd till den som kan göra en investering och ett mer socialt riktat program där åtgärden helt eller delvis genomförs utan egen kapitalinsats.[92]

Även här måste resultat tolkas varsamt. En inlöst värmepumpskupong visar att ett system installerats, inte hur mycket fastighetens totala energiutgifter eller utsläpp minskat efter ett kallt år. En officiell utvärdering publicerad 2026 behandlar därför också brukarnas driftkostnader, erfarenheter och programmets bidrag till marknaden.[93]

Källor: [90]–[93]

10–11 / KANADA OCH USA

Nordamerika: Kanada ändrar modell, USA visar hur snabbt spelregler kan växla

Kanada hade till mars 2026 enligt myndigheten Natural Resources Canada medverkat till installation av 286 778 värmepumpar genom federala program sedan december 2020. Landet har också visat hur snabbt en stor stimulans kan ändras: Canada Greener Homes Grant stängde för nya ansökningar 2024 och det kompletterande låneprogrammet stängde för nya projekt hösten 2025. Återstående regionala insatser och stödet för hushåll med lägre inkomster fortsatte i andra former.[9495]

Den 8 oktober 2026 presenterade Kanada ett nytt, ännu inte fullt genomfört, federalt program med 2 miljarder kanadensiska dollar över åtta år. Förslaget är att ge upp till 10 000 dollar till berättigade hushåll under medianinkomsten och 2 000 dollar till andra stödberättigade hushåll vid köp av kvalificerad värmepump, och att göra processen så snabb att stödet kan påverka beslutet när den gamla pannan havererar. Regeringen anger upp till 820 000 hushåll som programmets räckvidd och aviserar finansieringsvägar för renovering av flerbostadshus. Det är mål och planer den 24 oktober 2026 – inte redan utförda installationer eller verifierade besparingar.[96]

286 778

värmepumpar med federalt stöd, dec 2020–mars 2026

2 mdr CAD

nytt program över åtta år (aviserat)

30 %

USA: högsta federala skatteavdrag för energirenoveringar efter Inflation Reduction Act

USA illustrerar en annan ytterlighet. Efter Inflation Reduction Act fanns federala skatteavdrag på upp till 30 procent för olika energirenoveringar och solelsystem, inklusive särskilda regler för kommersiella lokaler. En skattereform 2025 tidigarelade sedan slutet för centrala hushållsavdrag till den 31 december 2025, för de federala bilskattelättnaderna till september 2025 och för vissa avdrag för laddinfrastruktur och kommersiella byggnader till juni 2026. Vilka installationer som fortfarande uppfyller äldre övergångsregler beror på respektive bestämmelse.[9798]

Det nordamerikanska exemplet är viktigt för byggnadsinvesteringar med 15–30 års livslängd: stöden kan vara mycket stora men den politiska tidshorisonten betydligt kortare än investeringen. Det talar för att pröva lönsamheten med och utan skatteincitament, och att inte likställa ett annonserat program med ett redan öppet stöd.

Källor: [94]–[98]

Kommersiella fastigheter och BRF:er: Sverige sticker ut på andra sätt än för villor

I den svenska debatten hamnar fokus lätt på villabidrag och solceller. Den internationella jämförelsen visar ett annat spår för större ägare: regelbunden energikartläggning och skyldighet att genomföra lönsamma åtgärder (Nederländerna), samlade stöd för bostadssammanslutningars energieffektivisering (Norge), renoveringsstöd för flerbostadshus och gemensamma byggnadsprojekt (Frankrike), offentligt finansierad uppgradering av vissa hyresbostäder (Storbritannien), samt särskild finansiering för större hyresbestånd (Kanada).[7882889296]

16 %

sämst presterande lokalbyggnader som ska adresseras till 2030 enligt EPBD

26 %

sämst presterande lokalbyggnader som ska adresseras till 2033

Det här blir ännu viktigare när EU:s reviderade energiprestandadirektiv ska få genomslag. För lokalbyggnader innebär direktivet nationellt definierade gränser som ska adressera de sämst presterande 16 procenten till 2030 och 26 procenten till 2033; för bostadsbeståndet gäller nationella genomsnittliga förbättringsbanor, inte ett identiskt renoveringskrav på varje enskilt småhus eller bostadsrättshus. Stöd och lagkrav påverkar därför inte nödvändigtvis samma byggnader.[99]

Det finns också en möjlig tröskeleffekt i laddinfrastruktur. Ett land där de allra flesta nya bilar är eldrivna, som Norge, skapar ett mer omedelbart tryck på lastbalansering, nätkapacitet och parkering än ett land där laddbehovet ligger flera år framåt. Krav på laddförberedelser kan göra en annars uppskjuten investering nödvändig. Bidrag till publik laddning kan samtidigt inte automatiskt täcka sådant som fastighetsägaren redan är skyldig att bygga.[8399]

Vad kan faktiskt överföras till Sverige?

En internationell jämförelse blir användbar först när den kopplas till svenska problem: äldre fjärrvärmeuppvärmda flerbostadshus, småhus med direktel eller fossil värme, industrilokaler med stora flöden och elnätsbegränsningar, samt föreningar där besluten måste godkännas kollektivt. Följande är analytiska slutsatser från jämförelsen – inte påståenden om att ett visst utländskt regelverk automatiskt skulle fungera här.

- **Finansiering och genomförande måste hänga ihop.** Irlands lånemodell och One Stop Shops hanterar två hinder som bidragsprocenten inte löser: kapitalbrist och projektkomplexitet. Det kan vara minst lika relevant för en svensk villa eller BRF som ett högre nominellt bidrag.[7073]
- **Mät hur mycket som hade skett ändå.** Nederländernas ISDE-utvärdering anger 17 procent ”hård” additionalitet, 46 procent tidigare/annorlunda åtgärd och 37 procent utan additionalitet. En lika transparent svensk utvärdering skulle förbättra debatten om kostnad per verkligt tillskapad energibesparing.[77]
- **Se hela fastigheten, inte en isolerad pryl.** Frankrike ger exempel på stöd för sammanhängande renoveringar; Norge ger exempel på stöd på bostadssammanslutningens nivå. Svenska BRF:er kan hamna mellan villaavdragen och selektiva företagsstöd när klimatskal, ventilation och uppvärmning behöver planeras tillsammans.[8288]
- **Både bidrag och löpande prisrelationer påverkar tekniken.** En värmepump kan subventioneras kraftigt men ändå få svag ekonomi om elpriser, nätavgifter eller styrmedel missgynnar el relativt fossila bränslen. Särskilt när ett batteri förutsätter ersättning för effekttoppar eller stödtjänster måste intäkten modelleras försiktigt.[68100]
- **Stabila regler har ett eget ekonomiskt värde.** Danmarks tillfälligt uttömda potter, Frankrikes avbrott, Nederländernas förändrade solelsregler och USA:s tidigarelagda utfasning visar på olika sätt att osäkerhet kan flytta investeringsbeslut och störa leverantörskedjor.[80858997]

Slutsats: kopiera metoden – inte procentsatsen

Ingen av de jämförda länderna har ett komplett facit. Norge visar vad långvariga ekonomiska villkor och marknadsmognad kan göra för teknikskiftet. Irland visar att en samordnad renoveringskedja kan bygga volym, men också hur svårt det är att nå de mest krävande 2030-målen. Nederländerna visar att stöd går att utvärdera utifrån vad de faktiskt tillför; landet demonstrerar samtidigt hur ändrade solelsvillkor skapar osäkerhet. Frankrike visar ambitionen med djupa renoveringar, men också administrations- och kontrollproblemen. Finland har nu en mer direkt modell för bostadsbolag. Italien visar att en subvention kan få enorm volymeffekt och samtidigt mycket stora samhällskostnader. Och Nordamerika påminner om att även generösa stöd kan ändras med kort varsel.

För den som investerar i en byggnad är det därför mer hållbart att använda stöden som en möjlig förstärkning av en genomarbetad energi- och finansieringsplan än att låta ett bidrag ensamt motivera investeringen. För samhället är utmaningen den omvända: att utforma styrmedel som verkligen tillför åtgärder, håller nere administrativa kostnader, når hushåll och fastighetsägare som annars avstår och skapar förtroende nog för marknaden att bygga kapacitet. Det är skillnaden mellan att räkna subventionerade installationer och att åstadkomma varaktig energieffektivisering.

Vad betyder detta för beslutet i dag? Lärdomarna från andra länder kan hjälpa svenska fastighetsägare att förstå alternativa stödmodeller, planera robustare projekt och ställa bättre frågor. Däremot är det normalt inte rationellt att skjuta upp en redan lönsam eller nödvändig åtgärd enbart i förhoppning om att Sverige ska kopiera ett utländskt bidrag. Dagens kostnader, energianvändning, byggnadens skick och gällande regler måste alltid väga tyngre än spekulationer om framtida stöd.

Avgränsning: Uppgifterna gäller förhållandena som var kända den 24 oktober 2026. Olika länders publicerade statistik avser olika mätperioder och sätt att definiera ”uppgradering”, ”renovering” och ”installerad värmepump”. Inga procentsatser eller utfall i kapitlet ska läsas som en jämförbar internationell rankning. Förändrade budgetar, stödnivåer, styrmedel och lagkrav kan göra delar av texten inaktuella.

14 / KÄLLOR OCH VILLKOR

Källor och vidare läsning

Numren inom hakparentes i rapporttexten hänvisar till källorna nedan, inklusive ett separat internationellt källavsnitt. Utöver myndighetsunderlag ingår utvärderingar, branschstatistik och beslutsunderlag som gör det möjligt att granska både målen och de observerade resultaten. Statistiska samband är inte automatiskt bevis för orsak och verkan. Länkarnas innehåll kan ändras efter rapportens publicering.

[1] Boverket – Bidrag för energieffektivisering i småhus – villkor och ansökan.
https://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/bidrag-for-energieffektivisering-i-smahus/

[2] Regeringskansliet – Frågor och svar om Villaeffekten, uppdaterad 24 juli 2026.
https://www.regeringen.se/regeringens-politik/energi/fragor-och-svar-om-bidraget-for-energieffektivisering-i-smahus/

[3] Skatteverket – Så fungerar skattereduktion för grön teknik.
https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/gronteknik/safungerarskattereduktionenforgronteknik

[4] Skatteverket – Så fungerar rotavdraget – ordinarie 30 % 2026.
https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/rotarbeteochrutarbete/safungerarrotavdraget.4.5947400c11f47f7f9dd80004014.html

[5] Skatteverket – Mikroproduktion av förnybar el – privatbostad.
https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/mikroproduktionavfornybarelprivatbostad.4.12815e4f14a62bc048f41a7.html

[6] Regeringskansliet – Förändrade skattesubventioner för solceller, 2024.
https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/09/forandrade-skattesubventioner-for-solceller/

[7] Naturvårdsverket – Ladda bilen för föreningar och boendeorganisationer, granskad september 2026.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/ladda-bilen/ladda-bilen-for-foreningar-och-boendeorganisationer/

[8] Naturvårdsverket – Ladda bilen för fastighetsbolag och företag.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/ladda-bilen/ladda-bilen-for-fastighetsbolag-och-foretag/

[9] Naturvårdsverket – Förändringar i Ladda bilen-bidraget 1 februari 2026.
https://www.naturvardsverket.se/bidrag/ladda-bilen/forandringar-i-ladda-bilen-bidraget/

[10] Naturvårdsverket – Publika laddstationer – anbud oktober–november 2026.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/laddinfrastruktur/laddstationer-oppna-for-allmanheten/

[11] Naturvårdsverket – Klimatklivets ansökningsomgångar 2026 och 2027.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/klimatklivets-ansokningsomgangar/

[12] Naturvårdsverket – Klimatklivet – stöd till fossilfri energi och värme.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/byte-till-fossilfri-energi-och-varme/

[13] Naturvårdsverket – Kan mitt projekt få Klimatklivet-stöd? oktober 2026.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/sa-fungerar-klimatklivet/kan-mitt-projekt-fa-stod/

[14] Naturvårdsverket – Klimatklivet – stödnivåer och statsstödsregler.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/sa-fungerar-klimatklivet/hur-mycket-stod-kan-jag-fa/

[15] Naturvårdsverket – Klimatklivet – resultat till och med juni 2026.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/sa-fungerar-klimatklivet/resultat–hur-har-det-gatt-for-klimatklivet/

[16] Energimyndigheten – Laddinfrastrukturstödet: verksamhetsnära laddning för lastbilar och bussar.
https://www.energimyndigheten.se/utlysningar/etablera-verksamhetsnara-laddinfrastruktur-for-lastbilar-och-bussar/

[17] Energimyndigheten – Klimatpremie för lätta ellastbilar.
https://www.energimyndigheten.se/klimat/transporter/transporteffektivt-samhalle/klimatpremie-for-latta-ellastbilar/

[18] Naturvårdsverket – Elbilspremien – villkor och tider.
https://www.naturvardsverket.se/bidrag/elbilspremien/villkor-for-elbilspremien/

[19] Boverket – Nya regler för hållbar mobilitet från 1 juli 2026.
https://www.boverket.se/sv/om-boverket/nyheter-aktuellt/nyheter/nya-regler-for-hallbar-mobilitet-fran-den-1-juli/

[20] Boverket – Retroaktiva krav på laddning och cykelparkering i lokalbyggnader.
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/hallbar-mobilitet/retroaktiva-krav-for-lokalbyggnader/

[21] Boverket – Hållbar mobilitet för lokalbyggnader – nybyggnad och ombyggnad.
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/hallbar-mobilitet/lokalbyggnader/

[22] Boverket – Stöd till energieffektivisering i flerbostadshus (avveckling).
https://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/stod-till-energieffektivisering-i-flerbostadshus/

[23] Energimyndigheten – Kraftlyftet: stöd för effektiv energianvändning.
https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/energisystem-och-analys/kraftlyftet/kraftlyftet-stod-for-effektiv-energianvandning/

[24] Regeringskansliet – Nytt statligt stöd för effektiv energianvändning hos företag, september 2026.
https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/09/nytt-statligt-stod-for-en-mer-effektiv-energianvandning-hos-foretag/

[25] Energimyndigheten – Utlysning Resurseffektiv bebyggelse, 2026.
https://www.energimyndigheten.se/utlysningar/effektiv-energianvandning-i-bebyggelsen-for-ett-hallbart-energisystem/

[26] Energimyndigheten – Industriklivet – aktuella utlysningar.
https://www.energimyndigheten.se/industriklivet

[27] Energimyndigheten – Kommunal energi- och klimatrådgivning.
https://www.energimyndigheten.se/effektiv-energianvandning/effektiv-energianvandning/program-och-uppdrag/kommunal-energi-och-klimatradgivning/

[28] Energimarknadsinspektionen – Effektavgifter – gällande läge och nytt uppdrag.
https://ei.se/konsument/el/elnatsavgiften-och-elnatsreglering/effektavgifter

[29] Regeringskansliet – Krav på införande av effektavgifter stoppas, mars 2026.
https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/03/krav-pa-inforande-av-effektavgifter-stoppas/

[30] Energimarknadsinspektionen – Ei upphäver föreskrifter om nättariffer juni 2026.
https://ei.se/om-oss/nyheter/2026/2026-06-17-ei-upphaver-foreskrifterna-om-utformning-av-nattariffer

[31] Boverket – Nya regler om energihushållning och energideklaration, oktober 2026.
https://www.boverket.se/sv/om-boverket/nyheter-aktuellt/nyheter/energihushallning-och-energideklaration/

[32] Boverket – Genomförande av energiprestandadirektivet (EPBD).
https://www.boverket.se/epbd

[33] Boverket – Förslag till mål för lokal- och bostadsbyggnader (2026).
https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publikationer/2026/energieffektivisering-i-lokalbyggnader/

[34] EU:s ministerråd – ETS2: beslut om stabilitetsreserv, 9 oktober 2026.
https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/10/09/ets2-council-signs-off-on-rules-strengthening-the-market-stability-reserve/

[35] EU-kommissionen – ETS2: koldioxidprissättning av vägtransporter och byggnader.
https://climate.ec.europa.eu/areas-action/carbon-markets/ets2-buildings-road-transport-and-additional-sectors_en

[36] Energimyndigheten – Nätanslutna solceller – statistik 2025.
https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2026/allt-farre-installerar-solceller—rattelse/

[37] Boverket – Bidrag i siffror: stödstatistik.
https://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/bidrag-i-siffror–statistik/

[38] Boverket – Äldre stöd till renovering i vissa bostadsområden.
https://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/stod-for-renovering-och-energieffektivisering-i-vissa-bostadsomraden/

[39] Regeringskansliet – Avveckling av klimatbonusen 2022 – frågor och svar.
https://www.regeringen.se/artiklar/2022/11/fragor-och-svar-om-avskaffad-klimatbonus/

[40] Regeringskansliet – Tillfälligt höjt ROT 2025 – syfte och period.
https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/04/subventionsgraden-for-rotavdraget-hojs-fran-30-till-50-procent/

[41] Skatteverket – Skattefri laddel vid arbetsplats – permanent från juli 2026.
https://www.skatteverket.se/foretag/arbetsgivare/lonochersattning/formaner/bilforman/drivmedelsforman.4.3016b5d91791bf546791a89.html

[42] Skatteverket – Förmånsvärden för miljöbilar.
https://www.skatteverket.se/foretag/arbetsgivare/lonochersattning/formaner/bilforman/miljobilar.106.2cf1b5cd163796a5c8b4512.html

[43] Skatteverket – Mikroproduktion av solel på näringsfastighet – energiskatt och moms.
https://www.skatteverket.se/foretag/skatterochavdrag/fastighet/mikroproduktionavfornybarelnaringsfastighet

[44] Almi – Grönt lån för företag.
https://www.almi.se/lan-finansiering/gront-lan/

[45] Kommuninvest – Gröna lån för kommunala investeringar.
https://kommuninvest.se/kunder/vara-laneprodukter/grona-lan.html

[46] SEB – Grönt fastighetslån – behörighetskrav.
https://seb.se/foretag/lana-och-finansiera/foretagslan/fastighetslan/gront-fastighetslan

[47] Tillväxtverket – Regionalfonden i Östra Mellansverige – planerade utlysningar 2026/27.
https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/sokfinansiering/planeradeutlysningar/planeradfinansieringiostramellansverige.1692.html

[48] Jordbruksverket – Investeringsstöd för jordbruk, trädgård och rennäring.
https://jordbruksverket.se/stod/jordbruk-tradgard-och-rennaring/investeringsstod-for-jordbruk-tradgard-och-rennaring

[49] Regeringskansliet – Förändrade skattesubventioner för solceller, proposition 2024/25:109.
https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2025/03/prop.-202425109

[50] Naturvårdsverket – Elbilspremien – stödperiod och villkor.
https://www.naturvardsverket.se/elbilspremien

[51] Energimyndigheten – Solcellsstatistik 2024.
https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2025/over-40000-solcellsanlaggningar-installerades-under-2024/

[52] Energimyndigheten – Kraftlyftet: stöd för produktion och lagring, stängd första omgång och 2027-plan.
https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2026/stort-intresse-for-stod-inom-kraftlyftet/

Kompletterande källor till marknads- och konsekvensanalysen

[53] Elsäkerhetsverket – Nedgång, nedskärningar och konkurser på solcellsmarknaden, dokumenterat i statistik om elrelaterade bränder (9 september 2026).
https://www.elsakerhetsverket.se/om-oss/press/nyheter/2026/antalet-elrelaterade-brander-i-solcellsanlaggningar-minskade-kraftigt-2025/

[54] Energimyndigheten – Kortsiktsprognos sommaren 2025: drivkrafter bakom solcellsinbromsningen.
https://www.energimyndigheten.se/49e678/globalassets/energisystem-och-analys/kortsiktiga-prognoser/kortsiktsprognos-sommar-2025.pdf

[55] Svensk Solenergi – Halvårsstatistik för solceller och batterier 2026 (10 september 2026).
https://svensksolenergi.se/halvarsstatistik-2026/

[56] SCB – Elbilsmarknaden har mattats av (13 augusti 2025).
https://www.scb.se/hitta-statistik/redaktionellt/elbilar/

[57] Mobility Sweden – Svagt fordonsår 2024 och 16 procent färre elbilar.
https://mobilitysweden.se/statistik/Nyregistreringar_per_manad_1/nyregistreringar-2024/svagt-fordonsar-2024-med-okade-utslapp-men-viss-ljusning-2025

[58] Statens offentliga utredningar – SOU 2025:47: elnät, stödtjänster och batteriers marknadspåverkan.
https://www.regeringen.se/contentassets/afe8f043159c4da084fca6590e01c203/spanning-i-tillvaron–hur-sakrar-vi-var-framtida-elforsorjning-sou-202547.pdf

[59] Riksrevisionen – Klimatklivet: kostnadseffektivitet och osäkerhet i beräkningar, RiR 2019:1.
https://www.riksrevisionen.se/granskningar/granskningsrapporter/2019/klimatklivet—stod-till-lokala-klimatinvesteringar.html

[60] Naturvårdsverket – Klimatklivets resultat, granskade 6 juli 2026.
https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/klimatklivet/sa-fungerar-klimatklivet/resultat–hur-har-det-gatt-for-klimatklivet/

[61] Sveriges riksdag – Proposition 2024/25:109: motiv och remisskritik kring solcellsstöd och 60-öringen.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/proposition/forandrade-skattesubventioner-for-solceller-och_hc03109/html/

[62] Regeringen – Krav på införande av effektavgifter stoppas (13 mars 2026).
https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/03/krav-pa-inforande-av-effektavgifter-stoppas/

[63] Boverket – Omarbetade energiprestandadirektivet, A0 och byggnadsklasser.
https://www.boverket.se/epbd

[64] Svenska kraftnät – Mimer, publicerade prisdata för FCR-stödtjänster (rörliga priser).
https://mimer.svk.se/PrimaryRegulation/PrimaryRegulationIndex

[65] Mobility Sweden – Elbilarna lyfter septembermarknaden (1 oktober 2026).
https://mobilitysweden.se/statistik/Nyregistreringar_per_manad_1/nyregistreringar-2026/elbilarna-lyfter-septembermarknaden

[66] SVT Nyheter – Från hysteri till konkurser: kraftig dipp för solpaneler under 2024 (27 januari 2025).
https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/fran-hysteri-till-konkurser-kraftig-dipp-for-solpaneler-under-2024

[67] Svensk Solenergi – Remissvar om sänkt grönt avdrag och slopad 60-öring (31 januari 2025); branschorganisationens argument för successiv utfasning.
https://svensksolenergi.se/remissvar-sankta-avdrag/

Internationell utblick – källor och utvärderingar

[68] European Heat Pump Association – Market data och europeiska värmepumpsbestånd 2025 (publicerat 2026).
https://ehpa.org/market-data/

[69] ESRI – A review of residential heat decarbonisation in Ireland (10 mars 2026).
https://www.esri.ie/publications/a-review-of-residential-heat-decarbonisation-in-ireland

[70] SEAI – More homes and businesses taking control of energy costs, årsutfall 2025 (januari 2026).
https://www.seai.ie/news-and-events/news/end-of-year-statement

[71] Irlands regering – National Residential Retrofit Plan (27 januari 2026).
https://www.gov.ie/en/department-of-climate-energy-and-the-environment/publications/national-residential-retrofit-plan/

[72] SEAI – Enhanced grants, bland annat pannskrotningsstöd från oktober 2026 (29 september 2026).
https://www.seai.ie/news-and-events/news/enhanced-grants

[73] Irlands regering – Home Energy Upgrade Loan Scheme (uppdaterad 27 april 2026).
https://www.gov.ie/en/department-of-climate-energy-and-the-environment/publications/home-energy-upgrade-loan-scheme/

[74] ESRI – Experimental evidence on heat pump and retrofit subsidies (9 oktober 2026).
https://www.esri.ie/publications/experimental-evidence-on-heat-pump-and-retrofit-subsidies

[75] RVO, Nederländerna – ISDE, aktuella stödslag och verksamhet t.o.m. 2031 (oktober 2026).
https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde

[76] RVO, Nederländerna – ISDE budget 2026 och utfall/ansökningar 2025 (9 oktober 2026).
https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde/budget

[77] Nederländska parlamentet – utvärdering av ISDE 2019–2023; additionalitet (2025).
https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2025D28977&id=2025Z12787

[78] RVO, Nederländerna – Energiebesparingsplicht: obligatoriska åtgärder med fem års återbetalningstid (augusti 2026).
https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht/over-de-energiebesparingplicht

[79] European Heat Pump Association – Pump it down: varför värmepumpsförsäljningen föll 2024 (2025).
https://ehpa.org/news-and-resources/news/why-did-heat-pump-sales-drop-in-2024/

[80] IEA – Nederländernas salderingsregeling upphör 1 januari 2027 (uppdaterad juni 2026).
https://www.iea.org/policies/31704-solar-pv-net-metering-and-feed-in-remuneration-for-small-consumers

[81] Norges regering – ESA-underlag om Norgespris/Enova och nya hushållsåtgärder 2025/26 (juni 2026).
https://www.regjeringen.no/contentassets/6feeba217ae742e2bce5d356eed89cc7/norway-price-for-electricity-hoveddokument-15.06.26.pdf

[82] Enova – Støtte til forbedring av energitilstand i boligselskap (oktober 2026).
https://enova.no/nb/bedrift/bygg-og-eiendom/stottetilbud-innen-bygg-og-eiendom/stotte-til-forbedring-av-energitilstand-i-boligselskap

[83] Norsk elbilforening / OFV – Norwegian EV market, 2025 års andel elbilar.
https://elbil.no/ENGLISH/NORWEGIAN-EV-MARKET/

[84] Energistyrelsen, Danmark – Varmepumpepuljen 2026 (5 februari 2026).
https://ens.dk/presse/varmepumpepuljen-2026-aabner-i-dag-med-enklere-regler-og-hoejere-tilskud

[85] Energistyrelsen, Danmark – Varmepumpepuljen öppnas igen med nya medel (2026).
https://ens.dk/presse/varmepumpepuljen-aabner-igen-200-mio-kr-skal-hjaelpe-flere-vaek-fra-olie-og-gas

[86] Energistyrelsen, Danmark – Energirenoveringspuljen och stöd till klimatskal.
https://ens.dk/tilskud-og-puljer/tilskuds-stoetteordninger/energirenoveringspuljen

[87] KfW, Tyskland – Ändrade BEG-villkor för uppvärmningsstöd från 21 juli 2026.
https://www.kfw.de/inlandsfoerderung/Bundesf%C3%B6rderung-f%C3%BCr-effiziente-Geb%C3%A4ude/Anpassungen-2026/

[88] Anah, Frankrike – Les chiffres clés 2025 (20 februari 2026).
https://www.anah.gouv.fr/anatheque/les-chiffres-cles-2025

[89] Anah, Frankrike – MaPrimeRénov och problem med bedrägerier, väntetider och budget (17 juni 2025).
https://www.anah.gouv.fr/presse/dossier-de-presse-maprimerenov-reunion-de-concertation-sur-le-dispositif

[90] Ofgem, Storbritannien – Boiler Upgrade Scheme, löpande månadsstatistik t.o.m. september 2026.
https://www.ofgem.gov.uk/data/bus-monthly-scheme-update

[91] Ofgem – Boiler Upgrade Scheme Annual Report, april 2025–mars 2026.
https://www.ofgem.gov.uk/transparency-document/boiler-upgrade-scheme-annual-report-april-2025-march-2026

[92] GOV.UK – Warm Homes: Local Grant, stöd till energieffektivisering av bostäder.
https://www.gov.uk/apply-warm-homes-local-grant

[93] GOV.UK – Evaluation of the Boiler Upgrade Scheme, 2026.
https://www.gov.uk/government/publications/evaluation-of-the-boiler-upgrade-scheme-2026

[94] Natural Resources Canada – Greener Homes Initiative: highlights mars 2026.
https://natural-resources.canada.ca/energy-efficiency/home-energy-efficiency/canada-greener-homes-initiative/canada-greener-homes-initiative-highlights-program-updates

[95] Natural Resources Canada – Canada Greener Homes Loan, upphörd nyansökan.
https://natural-resources.canada.ca/energy-efficiency/home-energy-efficiency/canada-greener-homes-initiative/canada-greener-homes-loan

[96] Kanadas regering – National Heat Pump Rebate: 2 miljarder CAD, åtta år (8 oktober 2026).
https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/news/2026/10/prime-minister-carney-announces-landmark-investment-to-retrofit-one-million-homes-cutting-energy-costs-and-emissions.html

[97] IRS, USA – FAQ om tidigarelagd avveckling av 25C, 25D, 30C, 30D, 179D med flera (2025).
https://www.irs.gov/newsroom/faqs-for-modification-of-sections-25c-25d-25e-30c-30d-45l-45w-and-179d-under-public-law-119-21-139-stat-72-july-4-2025-commonly-known-as-the-one-big-beautiful-bill-obbb

[98] IRS, USA – Energy Efficient Commercial Buildings Deduction, paragraf 179D.
https://www.irs.gov/credits-deductions/energy-efficient-commercial-buildings-deduction

[99] EU-kommissionen – reviderade direktivet om byggnaders energiprestanda, 2024/1275.
https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-performance-buildings/energy-performance-buildings-directive_en

[100] EHPA – Why heat pump sales are growing again (6 augusti 2026), skatter, prisrelationer och stöd.
https://ehpa.org/news-and-resources/news/why-heat-pump-sales-are-growing-again/

[101] International Monetary Fund – Italy 2024 Article IV, Box 1: The Tale of the Superbonus (2024).
https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2024/240/article-A001-en.xml

[102] Accetturo, Olivieri och Renzi – Incentives for dwelling renovations: evidence from a large fiscal programme, Fiscal Studies (11 maj 2026).
https://ifs.org.uk/journals/incentives-dwelling-renovations-evidence-large-fiscal-programme

[103] Finlands livskraftcentral – olje- och gasbytesstödet avslutades 25 maj 2026, nära 35 000 hushåll (6 mars 2026).
https://elinvoimakeskus.fi/w/avustus-oljy-ja-maakaasulammityksesta-luopuville-paattyy-toukokuussa

[104] Finlands författningssamling 845/2026 – Energiunderstöd för bostadshus åren 2026–2027.
https://www.finlex.fi/en/legislation/2026/845

[105] Finlands miljöministerium – Understöd för renovering av bostadshus öppet från 28 september 2026.
https://valtioneuvosto.fi/-/1410903/asuinrakennusten-korjausrakentamisen-avustus-haettavissa-28.9.2026?languageId=sv_SE

[106] Storbritanniens regering – Boiler Upgrade Scheme, fastställda bidragsnivåer 20 oktober 2026.
https://www.gov.uk/government/publications/boiler-upgrade-scheme-regulations-approved-standards-grant-categories-and-grant-levels/notice-of-approved-grant-categories-and-values-for-the-boiler-upgrade-scheme

[107] SEAI, Irland – One Stop Shop services for homes (officiell beskrivning av tjänstekedjan och stödsystemet).
https://www.seai.ie/grants/home-energy-grants/one-stop-shop

OM KLIMATFASTIGHETER

En one-stop-shop för energieffektivisering

Klimatfastigheter hjälper fastighetsägare att genomföra energiåtgärder som är lönsamma och håller över tid. Vi analyserar fastighetens energianvändning, föreslår åtgärder, upphandlar och samordnar leverantörer och följer upp att arbetet blir rätt utfört. Vid behov kan vi också hjälpa er att hitta lämplig finansiering. Givetvis kan vi även bistå vid ansökningar om stöd.

Som oberoende part står vi vid din sida genom hela processen – för fastighetsbolag, BRF:er, verksamheter och småhusägare. Vi gör det enkelt för er att göra rätt, till rätt budget.

klimatfastigheter.se